

SLEDUJTE SERIÁL CIZINKA - POUZE NA AXN WHITE

DIANA GABALDON

CIZINKA

Diana Gabaldon

CIZINKA

OUTLANDER Copyright © 1991 by Diana Gabaldon

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Marie Fulková

Obálka © Jiří Miňovský - ARBE 2017

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2017

ISBN: 978-80-7585-284-7 (pdf)

Diana Gabaldon

CIZINKA

PRVNÍ ČÁST

INVERNESS, 1945

NOVÝ ZAČÁTEK

Bylo to velmi vhodné místo pro zmizení. Alespoň na první pohled. Dům paní Bairdové vypadal jako další tisícovky podobných na Skotské vysočině v roce 1945. Čistý a klidný, s vybledlými květinovými tapetami, naleštěnými podlahami a ohřívačem vody na toaletách. Sama paní Bairdová byla usedlá a bezstarostná dáma a neměla nic proti tuctům knížek, které Frank vozil neustále s sebou a kterými obložil její malý salonek s výhonky růží.

Potkala jsem paní Bairdovou v hale cestou ven. Zastavila mě a dotkla se svou buclatou rukou mé paže a neupravených vlasů.

„Drahoušku, paní Randallová, takhle nemůžete ven! Trochu vás upravím. Tak! Tak je to lepší. Moje sestřenice mi říkala o nové trvalé, kterou vyzkoušela. Vypadá úžasně a drží. Možná byste ji také měla zkusit.“

Neměla jsem odvahu jí říci, že moje nepoddajné kudrnaté vlasy jsou pouhým rozmarem přírody a nikoli důsledkem nějaké trvalé ondulace. Ona sama měla také vlnité vlasy a vypadaly přirozeně.

„Ano, udělám to, paní Bairdová,“ zalhala jsem. „Teď jdu do vesnice, kde se mám setkat s Frankem. Vrátime se na čaj.“ Strčila jsem do dveří a vyběhla na pěšinu ještě dřív, než mohla zaznamenat další nedostatečnosti mého poněkud nedisciplinovaného zevnějšku. Po čtyřech letech práce v uniformě armádní zdravotní sestry jsem se těšila z toho, že už ji nemusím nosit, a oblíbila jsem si bavlněné oblečení jasných barev, které však bylo pro zdejší vřesovišti pokrytou krajinu naprosto nevhodné.

Původně jsem ale měla jiné plány. Těšila jsem se na dlouhý dopolední spánek a líná odpoledne v posteli po boku Franka. V přítomnosti pracovité paní Bairdové a jejího neúnavného vysavače však žádné lenošení nebylo možné.

„To musí být ten nejvíc zaneřádný koberec na celé Skotské vysočině,“ poznamenal Frank, ještě když jsme leželi v posteli a poslouchali zuřivý řev vysavače na chodbě.

„Zeptej se na to naši paní domácí,“ navrhla jsem. „Možná jsme měli jet raději do Brightonu.“ Vybrali jsme si vysočinu jako ideální místo pro naši dovolenou ještě předtím, než Frank nastoupí na místo profesora historie na Oxfordu. Domnívali jsme se, že skotské území bylo o něco méně zasaženo válečnými hrůzami na rozdíl od zbytku Británie a nebylo infikováno frenetickým veselím, které propuklo po skončení války.

A aniž bychom o tom mluvili, oba dva jsme cítili, že je to také symbolické místo k opětovnému utužení našeho manželství. Vzali jsme se a strávili spolu pouhé dva dny líbánek na vysočině a pak vypukla válka. To bylo před sedmi lety. Chtěli jsme klidný útulek, kde bychom znovu našli jeden druhého. Tak jsme uvažovali a neuvědomili si, že zatímco golf a rybaření jsou ve Skotsku nejvíce oblíbené venkovní sporty, klepy jsou nejoblíbenějším sportem v domácnostech.

„Kam jdeš?“ zeptala jsem se, když Frank spustil nohy z postele.

„Nechtěl bych přijít o ty nádherné staré věci,“ odpověděl. Seděl na pelesti starodávné postele a pohupoval se nahoru a dolů za rytmického skřípotu matrace. Vysavač na chodbě náhle zmlkl. Frank se dál pohupoval a pak hlasitě a teatrálně zařval a padl naznak, až péra postele zavržala. Zahihňala jsem se tlumeně do polštáře, abych nerušila nastalé ticho.

Frank na mě zamrkal. „Měla bys úpěnlivě sténat, ne se chichotat,“ napomenul mě s povzdechem. „Bude si myslet, že nejsem dobrý milenec.“

„Musel bys takhle poskakovat déle než dvě minuty, pokud očekáváš extatické vzdechy,“ odpověděla jsem. „Dvě minuty si nezaslouží nic jiného než smích.“

„Bezohledná malá holka. Přijel jsem sem odpočívat. Nezapomněla jsi?“

„Lenochu. Nikdy se ti nepodaří rozluštit původ vaší rodiny, když neprojevíš víc píle.“

Frankova vášeň pro genealogii byla dalším z důvodů, proč jsme si vybrali vysočinu. Podle jednoho z dochovaných dokumentů, které s sebou neustále vlácel, měl jeden z jeho předků něco společného právě s tímto regionem v polovině osmnáctého století – nebo to bylo sedmnácté století?

„Kdybych umřel bezdětný, nepochybně by to zavinila ta naše neúnavná hostitelka za dveřmi. A to už jsme spolu skoro osm let. Malý Frank junior by byl docela legitimní, ale k tomu nepotřebujeme žádné svědky.“

„Byl by,“ řekla jsem pesimisticky. Počít potomka se nám přes veškerou snahu dosud nedařilo.

„A co ten posilující čerstvý vzduch a zdravá dietní strava? Co víc bychom pro to ještě mohli udělat?“ vzdychla jsem. Včerejší večeře sestávala z herynka, smaženého. K obědu byl herynek v nálevu. A ostrý zápach stoupající po schodišti dával tušit, že i k snídani bude herynek, tentokrát uzený.

„Než si budeš stěžovat a budeš poučen paní Bairdovou, měl by ses obléci,“ navrhla jsem. „Nemáš se setkat s tím pastorem v deset?“ Reverend Dr. Reginald Wakefield, místní vikář, měl Frankovi ukázat vskutku vzácný křestní list, něco opravdu cenného a neobvyklého.

„Jak se jmenoval ten tvůj úžasný pra-pra-pra-dědeček?“ zeptala jsem se. „Ten, který se tu potuloval dávno v minulosti? Nemohu si vzpomenout, jestli to byl Willy nebo Walter.“

„Ve skutečnosti to byl Jonathan.“ Frank bral můj naprostý nezájem o rodinnou historii s nadhledem, ale zůstával ve střehu, připravený pochytit ten nejmenší náznak mé zvědavosti, aby mi mohl sdělit všechna fakta o původu Randallů a jejich příbuzenských vztazích. V očích se mu objevil podezřelý lesk zapáleného lektora, když si zapínal knoflíčky u košile.

„Jonathan Wolverton Randall-Wolverton po strýci matky, rytíři ze Sussexu. Byl nicméně spíše znám pod přezdívkou ‚Black Jack‘ – především v armádě v době, kdy tu pobýval.“ Zabořila jsem hlavu do polštáře a předstírala, že spím. Frank mě ignoroval a pokračoval ve svém učeném výkladu.

„Zakoupil si svůj úřad v polovině třicátých let osmnáctého století a sloužil jako kapitán dragounů. Podle těch starých dokumentů, co mi poslala sestřenice May, počínal si v armádě docela dobře. Jeho mladší bratr pokračoval v tradici a stal se kaplanem, ale zatím jsem toho o něm moc nezjistil. Nicméně Jack Randall byl vysoce hodnocen vévodou ze Sandringhamu za své aktivity před a během roku 1745 – za povstání jakobitů, jak víš.“ Zvýšil hlas, což dělal pokaždé, když pozoroval nezájem, zvláště pak můj. „Říká ti něco ‚Bonnie Prince Charlie‘ a jeho družina?“

„Nejsem si úplně jistá, jestli ho zrovna Skotové milovali,“ přerušila jsem ho, posadila se a snažila si uhladit vlasy. „Slyšela jsem, jak nás barman ve zdejší hospodě včera večer nazval ‚Anglány‘.“

„A proč ne?“ namítl Frank s klidem. „Znamená to pouze ‚Angličané‘, nic víc. Nebo přinejhorším přivandrovalci, cizáci, cizinci. A to jsme všichni.“

„Vím, co to znamená. Jen se mi nelíbil ten tón.“ Frank hledal v zásuvce stolu svůj pásek. „Byl jistě našťavaný, protože jsem mu řekl, že pivo je slabé. Řekl jsem mu, že pravé skotské pivo vyžaduje, aby se do sudu přidala stará bota, a cedí se přes řádně obnošené spodní prádlo.“

„Aha, to vysvětluje sumu na účtu.“

„Dobrá. Řekl jsem to taktněji, ale jen proto, že galština nemá výraz pro spodky.“

Natáhla jsem se pro své spodní prádlo s výrazem údivu. „Proč ne? Copak staří Keltové nenosili spodní prádlo?“

Frank zašilhal. „Nikdy jsi neslyšela tu starou písničku o tom, co nosí Skotové pod kiltem?“

„Předpokládám, že ne spodky,“ řekla jsem suše. „Asi podniknu vlastní výzkum u místních mužů, kteří nosí kilt, zatímco ty budeš skákat kolem vikáře a klást mu dotazy.“

„Dobrá, ale ať tě při tom nezabásnou, Claire. Děkanovi univerzity St. Giles by se to vůbec nelíbilo.“

Po náměstí se však nepotulovali žádní muži v kiltech, ani neokouňeli po výlohách místních obchodů. Bylo tam sice dost lidí, ale

většinou ženy v domácnosti typu paní Bairdové, které obstarávaly každodenní nákupy. Byly to upovídané dámy a jejich solidní upravené zjevy naplňovaly obchody jistou vřelostí a útulností. Bezpečná ochrana před chladnou mlhou venkovského rána.

Protože jsem zatím neměla vlastní domácnost, nebylo téměř co nakupovat. Ale bavilo mě broudit mezi čerstvě naplněnými regály z čiré radosti, že zase vidím spoustu věcí v obchodech. Dlouho existoval přidělový systém, kdy jsme se museli obejít bez základních věcí jako polévky nebo vajec a samozřejmě také bez těch luxusních maličkostí, jako byla kolínská L'Heure Bleu.

Upírala jsem pohled do výlohy zaplněné potřebami pro domácnost – vyšívané prostírání, džbánky a skleničky a sada tří váz.

Nikdy ve svém životě jsem nevlastnila vázu. Během válečných let jsem žila na ubytovnách pro zdravotní sestry, nejdřív v Pembroke Hospital, později na polní ubikaci ve Francii. Ale ani předtím jsme nikde nežili tak dlouho, abychom si takové věci kupovali. Jednu jsme sice měli, ale strýček Lamb ji rozbil dávno předtím, než jsem ji stačila zaplnit kytičkou sedmikrásek.

Quentin Lambert Beauchamp. „Q“ pro studenty archeologie a jejich přátele. „Dr. Beauchamp“ ve vědeckých kruzích, kde se pohyboval, přednášel a vůbec existoval. Ale pro mě vždy strýček Lamb.

Byl jediným bratrem mého otce a můj jediný žijící příbuzný, s nímž jsem vyrůstala. Bylo mi pět, když mí rodiče zahynuli při automobilové nehodě. Chystal se na dlouho plánovanou cestu na Střední východ, ale odložil ji, aby zařídil pohřeb, převzal majetek mých rodičů a zapsal mě do školy jako řádnou žačku. Tam jsem ovšem odmítla chodit.

Baculatými prsty jsem svírala kliku dveří našeho auta a on mě táhl do školních schodů. Strýček Lamb, který nenáviděl lidské spory všeho druhu, vzdychal a byl podrážděný, krčil rameny a jednou mi dokonce strhl slamák.

„Zatracená věc,“ mumlal si pro sebe, pozoruje ve zpětném zrcátku, jak klobouk poletuje ulicí. „Vždycky jsem nesnášel ženské klobouky.“ Podíval se na mě a zmrazil mě zuřivým pohledem.

„A další věc,“ pokračoval strašlivým hlasem. „Ty si *nemůžeš* hrát s mými pohřebními soškami z Persie jako s nějakými panenkami. Se vším jiným, ale ne s tím. Rozumíš?“

Přikývla jsem spokojeně. A odjela s ním na Střední východ, do Jižní Ameriky, na desítky studijních míst po celém světě. Naučila se číst a psát z novinových článků, kopat latríny a vařit vodu a dělat spoustu jiných věcí naprosto nevhodných pro mladou dámu. Pak jsem potkala hezkého tmavovlasého historika, který přišel za strýčkem Lambem na konzultaci o francouzské filozofii a o tom, jak souvisí s egyptským náboženstvím.

Dokonce i po svatbě jsme s Frankem vedli kočovný život, cestovali po konferencích a žili v přechodných bytech až do války, kdy ho povolali jako důstojníka do armády. Ačkoli jsme byli svoji téměř osm let, dům, do něhož jsme se měli stěhovat v Oxfordu, byl naším prvním skutečným domovem.

Sevřela jsem kabelku pevně pod paži a vyrazila do obchodu, abych si koupila vázy.

Potkala jsem Franka na křižovatce High Street a Gereside Road a společně jsme se vydali domů. Frank při pohledu na můj nákup překvapeně zvedl obočí.

„Vázy?“ usmál se. „Nádherné. Snad už přestaneš cpát kytky do mých knih.“

„Nedávala jsem tam kytky, ale vzorky. A byl jsi to ty, kdo mi navrhl, abych se zajímala o botaniku. Abych se nějak zaměstnala, když už nepracuji jako zdravotní sestra,“ připomněla jsem mu.

„Máš pravdu,“ přikývl s úsměvem. „Ale nedošlo mi, že budu mít tu zeleninu v klíně pokaždé, když otevřu své spisy. Co byl ten příšerný hnědý plevel, co jsem našel mezi účty?“

„Vřes. Je dobrý na hemoroidy.“

„Připravuješ se na mé stáří, co? Jsi tak pozorná, Claire.“

Prošli jsme brankou, smáli se a Frank se zastavil na úpatí úzkého schodiště, aby mi dal přednost.

Náhle mě uchopil za paži. „Podívej! Dej pozor, ať do toho nešlápneš.“

Zvedla jsem opatrně nohu nad velkou rudohnědou skvrnou na posledním schodě.

„To je divné,“ řekla jsem. „Paní Bairdová drhne schody každé ráno. Viděla jsem ji. Co si myslíš, že to je?“

Frank se sklonil a začichal.

„Řekl bych, že je to krev.“

„Krev!“ Ustoupila jsem o krok zpátky. „Čí?“ Nervózně jsem pohlédla na dům. „Myslíš, že se paní Bairdové něco stalo?“ Nedovedla jsem si představit, že by naše čistotná paní domácí nechala bez povšimnutí krvavou skvrnu na schodech, aniž by se něco katastrofického stalo. Na chvíli jsem si představila, co se tu asi mohlo udát.

Frank zavrtěl hlavou.

„Nemyslím. Stejnou skvrnu mají na schodech také Collinsovi.“

„Opravdu?“ Přitiskla jsem se k Frankovi, abych v něm získala psychickou oporu, a oba jsme se zadívali přes plot k sousedům. Vysočina se nezdála být pravděpodobným místem pro řádění masového vraha. Ale na druhou stranu si masoví vrazi jistě nevybírají místa svých zločinů s důkladnou promyšleností. „To je poněkud... nepříjemné.“ Rozhlédla jsem se kolem. Sousední dům nejvil žádnou známku života. „Co si myslíš, že se tu stalo?“

Frank zaváhal a přemýšlel, pak ho něco napadlo a plácl se do stehů.

„Myslím, že to mám! Počkej tu chvíli.“ Vyrázil k brance a na ulici a nechal mě vyjevenou na domovních schodech.

Za chvíli se vrátil a zářil spokojeností.

„Ano, to je ono. Každý dům na téhle straně má to samé.“

„Má co? Nějaká návštěva zabijáckého maniaka?“ Mluvila jsem příkře, stále nervózní z toho, že mě tu nechal samotnou ve společnosti velké krvavé skvrny.

Frank se zasmál. „Ne, žádná rituální oběť. Vzrušující!“ Klečel na zemi a s rukama v trávě zkoumavě civěl na skvrnu.

Nijak mě svým chováním neuklidnil. Poklekla jsem vedle něj, přičichla k zemi a pokrčila nos. Much bylo v tomhle ročním období ještě málo, ale pár komárů už nedočkavě kroužilo nad záhadnou skvrnou.

„Co myslíš tou ‚rituální obětí‘?“ zeptala jsem se. „Paní Bairdová pravidelně navštěvuje kostel a stejně tak její sousedé. Tohle není místo pro druidy nebo něco takového.“

Vstal a očistil si kalhoty od hlíny. „Moc toho nevíš, má zlatá děvenko,“ řekl. „Na zeměkouli neexistuje místo, kde by dosud panovalo více pověr, než je Skotská vysočina. Kostel nekostel, paní Bairdová věří ve staré pohanské obyvatele a její sousedé také.“ Namířil na skvrnu špičkou své vyleštěné boty. „Krev černého kohouta,“ vysvětloval a vypadal rozjařeně. „Domy jsou nové, jak vidíš. Prefabrikované.“

Chladně jsem si ho změřila. „Jestli si myslíš, že tohle vysvětlení stačí, zamysli se. Co na tom, že jsou domy nové? A kde jsou vůbec všichni?“

„Dole v hospodě, očekával bych. Pojd'me tam a uvidíme, ano?“ Vzal mě za paži, vystrčil z branky a vyrazili jsme na Gereside Road.

„Za starých časů,“ vysvětloval při chůzi, „a ještě poměrně nedávno, když byly domy postaveny, existoval zvyk zabít něco živého a pohřbít to v základech na usmíření místních duchů.“

Otrásla jsem se při té představě. „V tom případě si myslím, že by bylo moderní a osvícené použít v dnešní době kuře. Myslíš, že pokud jsou domy nové, v jejich základech není pohřbená žádná oběť a místní obyvatelé to chtěli napravit?“

„Přesně tak.“ Frank byl potěšen mou chápavostí a poklepal mě uznale po zádech. „Podle vikáře si mnoho místních obyvatel myslí, že válka začala kvůli některým lidem, kteří se zřekli svých kořenů a zapomněli na staré zvyky, k jakým patří pohřbívání oběti v základech domu nebo pálení rybích kostí v krbu – kromě tresky ovšem,“ dodal se šťastným úsměvem. „Nikdy nepal kosti tresky – pamatuj si to – nebo už nikdy žádnou nechytíš. Místo toho kosti zakopej do země.“

„Budu si to pamatovat,“ řekla jsem. „Raději mi pověz, co mám dělat, abych už nikdy neviděla žádného herynka, a já to okamžitě udělám.“

Zavrtěl hlavou a zabral se do úvah stejně jako v krátkém údobí svého akademického působení, kdy úplně ztratil kontakt s okolím a ponořil se do magického světa poznání.

„Nevím nic o heryncích,“ řekl nepřítomně. „Na myši nicméně musíš pověsit svazek ocásků na strop – *Pověš ocas výš a neuvidíš myš*, to znáš. Tělo pod základy – to je stará zdejší pověra. Znáš

Mountgerald, ten velký dům na konci High Street? Ten má svého ducha dělníka, jenž byl zabit jako oběť a pohřben v základech. Někdy v osmnáctém století, to je poměrně nedávno,“ dodal zamýšleně.

„Pověst vypráví, že majitel domu nařídil nejprve postavit jednu zeď a nechal ji zřítit na jednoho z dělníků – předpokládám na nejméně oblíbeného jedince, který byl vybrán jako oběť – a ten byl pak pohřben ve sklepení, na němž byla postavena celá budova. Od té doby duch ve sklepe straší s výjimkou výročí své smrti a čtyř Starých dnů.“

„Staré dny?“

„To jsou starodávné svátky,“ vysvětloval stále zabraný do svých úvah. „Hogmannay, to je Nový rok, Midsummer Day, Beltane a All Hallows. Druidové, Beaker Folk, Keltové, všichni slavili svátek slunce a ohně od nepaměti. A duchové o svátcích odpočívají, jen se poflakují a přemýšlejí o škodě, nebo dobru, které způsobí.“ Podrbal se zamýšleně na bradě, zamrkal a já si uvědomila, že jeho vytržení už pominulo.

Zasmála jsem se. „Je tu hodně místních duchů?“

Pokrčil rameny. „Nevím. Zeptáme se vikáře, až ho příště uvidíme, ano?“

Skutečně jsme vikáře brzy uviděli. Seděl spolu s dalšími místními občany dole v hospodě a popíjel světlé pivo na oslavu nového vysvěcení domů.

Zdál se být poněkud rozpačitý z toho, že byl přistižen při oslavách pohanských zvyků, ale odbyl to vysvětlením o zdejších obyčejích, jakým je například obliba historické zelené barvy.

„Opravdu docela vzrušující,“ přiznal s výrazem badatele, jenž poznal drozda po hlase. Spolu s Frankem tvořili společenství spřízněných duší, které Frank kdysi založil na půdě akademie, a brzy se pustili do debaty o archetypech a podobnostech mezi starými pověrami a moderním náboženstvím. Rezignovaně jsem pokrčila rameny a vydala se skrze shromážděný dav k baru pro dvě sklenice brandy.

Ze zkušenosti jsem věděla, jak těžké je vytrhnout Franka z takového hovoru, a tak jsem mu strčila plnou sklenici pod nos a ponechala ho svému osudu.

Objevila jsem paní Bairdovou sedící na masivní lavici u okna, popíjející hořký likér s postarším mužem, jehož mi představila jako pana Crooka.

„Tohle je ten muž, o němž jsem vám říkala, paní Randallová,“ řekla a oči jí zářily vlivem alkoholu a sympatického společníka. „Ten, který ví všechno o rostlinách.“

„Paní Randallová se moc zajímá o botaniku,“ prozradila spolusedícímu, který poslouchal s nakloněnou hlavou snad ze zdvořilosti nebo nedoslýchavosti. „Lisuje rostliny v knihách a tak.“

„To opravdu děláte?“ zeptal se pan Crook a zvedl husté bílé obočí s výrazem zájmu. „Mám takový malý lis na rostliny a podobné věci. Od svého synovce, když přijel z univerzity na prázdniny. Přivezl mi ho a já neměl to srdce mu říct, že takové věci nepoužívám. Rostliny musíte usušit na šňůře nebo na rámu a pak uložit do gázového pytlíku nebo džbánu, ale lisovat je v knihách, to opravdu nevím.“

„Můžeme se na ně podívat,“ vmísila se paní Bairdová laskavě. „Paní Randallová má moc pěkné kousky slézu a fialek. Daly by se zarámovat a pověsit na zeď.“

„Hmmm.“ Pan Crook se zatvářil odmítavě při tom pochybném návrhu. „Jestli vám to nějak pomůže, paní Randallová, dám vám svůj lis. Nechtěl bych ho vyhodit, ale opravdu pro něj nemám využití.“

Ujistila jsem pana Crooka, že budu potěšena, když budu moci zpracovat rostliny v lisu, a ještě více si přeji, aby mně ukázal, kde se některé z těch vzácných rostlin vyskytují. Ostře si mě změřil s hlavou stále na stranu jak stará poštolka, ale pak zřejmě usoudil, že můj zájem je nefalšovaný. Navrhl, abychom se sešli zítra ráno a společně se vydali na místní křoviska. Frank, jak jsem věděla, se chystal zajet na radnici v Inverness na konzultaci o nějakých starých dokumentech a já byla ráda, že mám alespoň důvod nejít do města s ním. Ty dokumenty byly jeden jako druhý a příliš mě nezajímaly.

Frank se mezitím rozloučil s vikářem a vydali jsme se domů společně s paní Bairdovou. Nechtělo se mi mluvit o krvavé skvrně na schodech, ale Frank nebyl tak zdrženlivý a dychtivě se jí vyptával na podrobnosti toho dávného zvyku.

„Je docela starý, myslím. Ne?“ zeptal se a švihal hůlkou do keříků rostoucích kolem silnice. Některé z nich již rozkvétaly a bylo vidět malá poupata janovce, která příští týden nádherně vykvetou.

„Jo, jo.“ Paní Bairdová kráčela svižným krokem. „Starší než si dovedeme představit, pane Randle. Pocházejí ještě z doby před dny obrů.“

„Obrů?“ zeptala jsem se.

„Fionny a Feinna, jak víte.“

„Galští hrdinové,“ poznamenal Frank se zájmem. „Pověstní hrdinové, pravděpodobně se severskými kořeny. Je tu spousta severských vlivů zvláště směrem k západnímu pobřeží. Jedno z míst se dokonce jmenuje Norse – Severské.“

Obrátila jsem oči v sloup v očekávání dalších Frankových učených výlevů, ale paní Bairdová se mile usmála a povzbudila ho ujištěním, že má pravdu. Ona sama navštívila to místo a viděla Kámen dvou bratrů a ten je v Norse, je to tak?

„Seveřané připluli k pobřeží několikrát v letech 500 až 1300 našeho letopočtu,“ pokračoval Frank a zasněně se zadíval na obzor plný temných bizarních mraků. „Vikingové, jak víte. A ti sem přivezli mnoho vlastních mýtů. Tohle je ideální země pro mýty. Jsou tu hluboce zakořeněné.“

Tomu jsem věřila. Začalo se stmívat a blížila se bouřka. Mezi černými mraky pronikalo tajemné světlo a dokonce i moderní domy lemující ulici vypadaly starobyle a zlověstně jako obrovský zvětralý kámen stojící několik stop dál na křižovatce cest, kterou strážil už několik tisíciletí. Těšila jsem se domů, do tepla a sucha za pevně utěsněnými okenicemi.

Frank se naproti tomu rozhodl zajít na sklenku sherry s panem Bainbridgem, nechťelo se mu sedět v malém salonku paní Bairdové a civět na panoramatický obraz přístavu v Perthu. Pan Bainbridge byl solicitátor a zajímal se o místní historické záznamy. Měla jsem v živé paměti moje setkání s ním, a proto jsem se raději rozhodla zůstat ve společnosti panoramatického výjevu.

„Snaž se vrátit dřív, než se přizene bouřka,“ řekla jsem a políbila Franka na rozloučenou. „A pozdravuj pana Bainbridge.“

„Hmm, ano. Ovšem.“ Opatrně se vyhnul mému pohledu, nasunul se do kabátu a odcházel i s deštníkem, který sebral na stojanu u dveří.

Zavřela jsem za ním a šourala se zpátky do salonku. Představila jsem si, jak Frank bude vysvětlovat panu Bainbridgovi moji nepřítomnost. Tomu ale zajisté chybět nebudu, naopak bude rád.

Při naší včerejší odpolední návštěvě u pana Bainbridge všechno zpočátku probíhalo klidně. Byla jsem zdrženlivá, laskavá a vnímavá, nenápadně oblečená – jak má vypadat dokonalá manželka. Až do chvíle, kdy se začal servírovat čaj.

Ted' jsem otočila dlaň pravé ruky a lítostivě zkoumala velký puchýř, který se táhl po celé její délce. Nebyla moje chyba, že pan Bainbridge, mimochodem vdovec, donesl čaj v laciné plechové konvici namísto řádné porcelánové. Nemohla jsem za to, že mě zdvořile požádal, abych čaj nalila. Uchopila jsem konvici, ale byla příšerně žhavá a já se bolestivě spálila.

Ne, usoudila jsem. Reagovala jsem naprosto normálně, když jsem ji upustila do klína pana Bainbridge. Byla to jen nešťastná náhoda. Mohla jsem ji upustit kamkoli. Přitom jsem hlasitě vykřikla: „Zatraceně, do hajzlu!“ Vyděsila jsem tak pana Bainbridge a přiměla Franka se na mě káravě zadívat přes talíř s čajovými koláčky.

Když se pan Bainbridge vzpamatoval z šoku, projevil neobyčejnou galantnost, foukal mi na spálenou dlaň a ignoroval Franka, který se omlouval za moje výrazy. Vysvětloval, že jsem pracovala jako armádní zdravotní sestra na bojišti skoro celé dva roky. „Obávám se, že má žena všechno pochytila tam, ty nespisovné a hrubé výrazy,“ říkal Frank a nervózně se usmíval.

„Máš pravdu,“ řekla jsem a kousala se do rtů, když jsem si ovazovala namočený ubrousek kolem popálené ruky. „Muži bývají docela hrubí, když kolem nich poletují šrapnely.“

Pan Bainbridge se taktně snažil převést konverzaci na neutrální historickou půdu a tvrdil, že ho vždy zajímaly podoby lidové řeči v dějinách. Například výraz „brejden“, namísto správného „dobrý den“.

„Ano, jistě,“ přitakal Frank vděčný za změnu tématu. „Bez cukru, Claire, děkuji. A co třeba ‚brýtro‘. To brý ještě chápu, ale to tro...“

„Ano,“ přerušil ho sollicitátor. „Myslím, že je to zkomolenina starého skotského slova jitro. To by dávalo smysl, že?“

Frank přikývl a jeho vlasy, na vědce tak nepatříčně dlouhé, mu spadly do čela. Automaticky je odhrnul a pokračoval. „Je zajímavé sledovat vývoj lidového projevu.“

„Ano a ten stále pokračuje,“ řekla jsem s kouskem cukru v ústech.

„Ach,“ opáčil pan Bainbridge zdvořile. „Setkala jste se s nějakými zajímavými rčeními během vaší válečné zkušenosti?“

„Ano, jistě,“ řekla jsem. „Moje nejoblíbenější rčení jsem pochytila od jednoho Američana z New Yorku. Jmenoval se Williamson. Říkal to pokaždé, když jsem ho převlékala.“

„Co to bylo?“

„Ježíš H. Roosevelt Kristus,“ řekla jsem a elegantně upustila kostku cukru do Frankova šálku.

Po poklidném a docela příjemném posezení s paní Bairdovou jsem se vydala do schodů, abych se připravila na návrat Franka. Věděla jsem, že nevypije víc než dvě sklenky sherry, a tudíž se vrátí docela brzy.

Vítr sílil a vzduch v ložnici byl nabitý elektřinou. Vykartáčovala jsem si vlasy, přichytila je sponkami a svázala do uzlu. Při čištění zubů se mi však několik pramínků uvolnilo, padaly mi do obličeje a lepily se na tváře, a já se úporně pokoušela vrátit je na své místo.

Ve džbánu nebyla žádná voda. Vyplýval ji Frank, když se chystal na schůzku s panem Bainbridgem a mně se nechtělo obtěžovat se pro ni na toaletu. Natáhla jsem se pro lahvičku s kolínskou L'Heure Bleu a nalila si vydatnou dávku do dlaně. Rozetřela ji oběma rukama a nanasla do vlasů.

Trochu kolínské jsem nakapala na kartáč a sčesala si neposedné prameny za uši.

Dobré. Takhle je to lepší, pomyslela jsem si a otáčela hlavou ze strany na stranu, prohlížejíc se v popraskaném zrcadle.

Vlhkost zbavila mé vlasy statické elektřiny a já je mohla konečně upravit. Vůně kolínské zaplnila celý pokoj a já si pomyslela, že by se to Frankovi líbilo. L'Heure Bleu měl nejraději.

Najednou se v pokoji zablesklo a vzápětí silně zahřmělo. Všechna světla naráz zhasla. Zatajil se mi dech a začala jsem potmě šátrat v šuplících.

Někde tu musely být svíčky a zápalky. Výpadky elektřiny byly na vysočině velmi časté a svíčky byly nepostradatelnou součástí všech domácností. Viděla jsem je dokonce i v těch nejluxusnějších hotelech, kde byly napuštěny vůněmi a umístěny v blyštivých svícnech a závěsných lustrech.

Svíčky paní Bairdové byly velmi praktické a obyčejné – čisté bílé a hladké – ale bylo jich tu dost a také tři krabičky zápalek. Nebyla jsem v tomto směru náročná, a navíc jsem neměla na vybranou.

Zasunula jsem svíčku do modrého keramického svícnu na stole a další rozmístila po pokoji a zapálila je. Celá místnost se zaplnila mírným mihotavým světlem. Velmi romantické, pomyslela jsem si a v příjemném rozpoložení jsem vypnula elektrický vypínač pro případ, že by byla obnovena dodávka elektřiny. Nechtěla jsem narušit romantickou atmosféru večera.

Svíčky vyhořely ani ne do půl palce, když se otevřely dveře a Frank vrazil dovnitř. Doslova vrazil a poryv větru, který zavál ze schodiště, zhasil tři svíčky.

Dveře se s prasknutím zavřely a přitom zhasly další dvě svíčky. Frank mžoural do okolního šera a rovnal si pocuchané vlasy. Vstala jsem, znovu rozžala svíčky a okomentovala jeho rázný způsob, jakým vstoupil do místnosti. Pak jsem se zeptala, jestli chce drink, a uvědomila si, že vypadá pobledleji a neklidněji než obvykle.

„Co se děje?“ řekla jsem. „Viděl jsi ducha?“

„Přesně tak,“ pronesl pomalu. „Nejsem si vůbec jistý.“ Nepřítomně zvedl můj kartáč a začal si česat vlasy. Když ucítil vůni kolínské L'Heure Bleu, pokrčil nos, kartáč položil a místo něj vytáhl z kapsy svůj hřeben.

Podívala jsem se z okna, kde se vysoké jilmy klátily sem a tam. Někde na opačné straně domu třískla okenice a mě napadlo, že

bychom měli zavřít okenici na našem okně, ačkoli výhled na zahradu byl docela vzrušující.

„Na ducha je dost větrno, myslím,“ poznamenala jsem. „Nemají raději klidné mlhavé večery na hřbitovech?“ Frank se rozpačitě zasmál. „Asi je to kvůli historkám pana Bainbridge a sherry, kterou jsem vypil. Asi to opravdu nic není.“

Posedla mě zvědavost. „Co jsi přesně viděl?“ zeptala jsem se a posadila se na toaletní stoličku. Natáhla jsem se pro láhev whisky, zvedla obočí a Frank přistoupil ke mně, aby nalil do sklenic drinky.

„Byl to jen nějaký muž,“ spustil a pečlivě odměřoval dávku pro sebe i pro mě. „Stál venku na silnici.“

„Venku před domem?“ zasmála jsem se. „To musel být duch. Nedovedu si představit, že by kdokoli živý stál venku v takové noci.“

Frank naklonil džbán s vodou, a když zjistil, že je prázdný, vyčítavě se na mě podíval.

„Nedívej se na mě,“ řekla jsem. „Všechnu vodu jsi vypotřeboval. A já ji vlastně nepotřebuji.“ Výmluvně jsem usrkla ze sklenice.

Frank se chvíli rozmýšlel, jestli má jít pro vodu na toaletu, pak nápad zavrhl a pokračoval v líčení své historky. Opatrně upíjel obsah své sklenice, jako by to byl vitriol, a ne výtečná skotská whisky.

„Ano, byl dole na okraji zahrady na téhle straně. Stál u plotu. Myslel jsem,“ zaváhal a podíval se do své sklenice, „myslel jsem, že se dívá do tvého okna.“

„Do mého okna? Jak zvláštní!“ Nedokázala jsem potlačit lehké chvění a šla zavřít okenice, ačkoli už se zdálo být poněkud pozdě. Frank šel za mnou přes celou místnost a stále hovořil.

„Ano. Viděl jsem tě zvenčí i já. Kartáčovala sis vlasy a snažila se je uhladit, protože ti odstávaly od hlavy.“

„V tom případě se ten chlápek musel dost nasmát,“ řekla jsem sarkasticky. Frank zavrtěl hlavou a položil mi ruce na vlasy.

„Ne, nesmál se. Ve skutečnosti vypadal zoufale nešťastný. Neviděl jsem mu sice dobře do tváře, jen celý jeho postoj. Přistoupil jsem zezadu k němu, a když se nehýbal, zeptal jsem se ho zdvořile,

jestli mu můžu s něčím pomoci. Zpočátku se zdálo, že mě neslyšel, a já myslel, že to bylo kvůli silnému větru, takže jsem otázku opakoval. Chtěl jsem mu položit ruku na rameno, aby si mě všiml. Ale než jsem se ho stačil dotknout, rychle se otočil a vyrazil kolem mě dolů na silnici.“

„To nebylo zrovna slušné ani na ducha,“ poznamenala jsem a dopila svoji whisky. „Jak vypadal?“

„Poněkud zvláštně,“ řekl Frank a při té vzpomínce se zamračil. „A skotsky, typický zjev z vysočiny. Včetně kožené kabely a nádherné spony na plédu. Chtěl jsem se ho zeptat, odkud je, ale ještě předtím zmizel.“

Přešla jsem k sekretáři a nalila si další drink. „Nic neobvyklého v těchto končinách, je to tak? Už jsem viděla tak oblečené muže ve vesnici.“

„Nee...“ Frankův hlas zněl pochybovačně. „Nebylo to jeho oblečení, co na něm bylo zvláštní. Jen když mě míjel, přísahal bych, že byl tak blízko, že bych musel cítit jeho dotek – ale nic jsem necítil. A celou dobu jsem se na něho díval. Šel dolů směrem ke Gereside Road, ale když došel na roh, tak... zmizel. V tu chvíli jsem ucítil mrazení v kostech.“

„Možná, že jsi chvíli nedával pozor a on prostě zmizel ve stínu,“ namítla jsem. „Je tam spousta stromů.“

„Přísahal bych, že jsem z něj nespustil oči,“ zamumlal Frank. Pak se zarazil. „Už vím! Už vím, proč se mi zdál tak zvláštní.“

„Proč?“ Už jsem byla poněkud unavená tím duchařským vyprávěním a chtělo se mi do postele.

„Přestože vítr burácel, jeho oblečení – kilt a pléd – se vůbec nepohnulo.“

Zírali jsme jeden na druhého. „Dobrá,“ řekla jsem konečně. „To je poněkud strašidelné.“

Frank se otrásl a pak se pobaveně usmál. „Konečně budu mít co vyprávět vikáři, až ho příště uvidím. Možná je to pověstný místní duch a on mi vylíčí jeho krvavý příběh.“ Podíval se na hodinky. „Ale teď je čas jít do postele.“

„To je,“ zamumlala jsem.

Pozorovala jsem ho v zrcadle, jak si svléká košili a sahá po ramínku. Najednou se zarazil.

„Pečovala jsi o hodně Skotů, Claire?“ zeptal se. „V polní nemocnici nebo v Pembroke?“

„Jistě,“ řekla jsem poněkud zmatená. „V nemocnici v Amiens jich bylo několik a později po Caenu jsme měli hodně vojáků z celého Skotska. Milí lidé, většina z nich. Všeobecně velmi klidní, ale pokud se týkalo injekcí, byli to zbabělci.“ Usmála jsem se při té vzpomínce.

„Měli jsme jednoho – byl to armádní dudák – který injekci na-prosto nesnášel, zvláště do zadní části těla. Byl schopen trpět několik hodin, než nechal někoho se k němu přiblížit s jehlou. A vždycky se pokoušel přemluvit nás, abychom ho píchli do paže.“ Opět jsem se usmála při vzpomínce na desátníka Chisholma. „Jestli mám ležet s nahým zadkem ksichtem dolů, chci mít holku pod sebou. Ne nad sebou.“

Frank se zasmál, ale vypadal rozčileně jako pokaždé, když jsem mu vyprávěla válečné historky. „Neboj se,“ ujistila jsem ho. „Nebudu to vyprávět u čaje v Seniorském klubu.“

Něžně se usmál, přistoupil ke mně a postavil se za toaletní stolek, u něhož jsem seděla. Políbil mě na temeno hlavy.

„Ty se neboj,“ řekl. „V Seniorském klubu tě budou milovat bez ohledu na tvé historky. Hmmm. Vlasý ti nádherně voní.“

„Líbí se ti to?“ Položil mi ruce na ramena, pak mě uchopil za řadra zahalená noční košilí. Viděla jsem v zrcadle, jak se nade mnou sklání a pokládá mi bradu na hlavu.

„Všechno na tobě se mi líbí,“ řekl chraptivě. „Vypadáš nádherně ve světle svíček. Tvé oči jsou jako sherry v křišťálové sklenici a tvoje plet' září jako slonovina. Jsi nádherná čarodějka. Možná bych mohl navždy odstranit všechny lampy.“

„V posteli by se nedalo číst,“ řekla jsem a srdce mi začalo tlouci.

„V posteli se dají dělat lepší věci,“ zamumlal.

„Opravdu?“ řekla jsem, vstala a ovinula mu ruce kolem krku. „Jako co?“

O něco později jsme leželi pod zavřenými okenicemi přituleni k sobě a já zvedla hlavu a zeptala se. „Proč ses mě na to ptal? Jestli jsem měla nějaké zkušenosti se Skoty. Myslím – že musíš vědět, že to tak bylo. V těch nemocnicích byly různé typy lidí.“

Jemně mě rukou dloubl do zad.

„Hmm. Nic to nebylo, opravdu. Jen když jsem uviděl toho muže venku, napadlo mě, že by mohl být,“ zaváhal a sevřel mě pevněji, „hm, že by to mohl být někdo, koho jsi ošetřovala... možná se doslechl, že tu jsi, a přišel tě navštívit... něco takového.“

„V tom případě,“ podotkla jsem věcně, „proč nešel dovnitř a neptal se po mně?“

„Možná,“ Frank se snažil mluvit lhostejně, „možná nechtěl narazit na mě.“

Opřela jsem se o loket a zadívala se na něho. Nechali jsme hořet jednu svíčku a já na něj dobře viděla. Měl hlavu otočenou, tvářil se neúčastně a díval se na litografii s názvem Bonnie Prince Charlie, kterou paní Bairdová ozdobila stěnu.

Chytila jsem ho za bradu a otočila tvář ke mně. Rozevřel oči v předstíraném údivu.

„Chceš tím naznačit,“ řekla jsem, „že ten muž venku byl nějaký můj...“ váhala jsem a hledala vhodný výraz.

„Milenec?“ opáčil.

„Nějaký romantický flirt?“ doplnila jsem.

„Ne, jistě ne,“ řekl nepřesvědčivě. Odsunul moji ruku z tváře a pokusil se mě políbit, ale teď jsem otočila hlavu já. Snažil se mě stáhnout vedle sebe na polštář.

„To jen...“ začal. „Dobře, Claire. Trvalo to šest let. A za celou tu dobu jsme se viděli jen třikrát. A naposledy pouze jeden den. Nebylo by nic neobvyklého, kdyby... každý ví, že lékaři a sestry jsou ve službě pod obrovským tlakem... tak, já... já bych pochopil, kdyby se něco takového přihodilo...“

Přerušila jsem ho, vyškubla se a vyskočila z postele.

„Myslíš, že jsem ti byla nevěrná?“ křičela jsem. „Ano? Jestli je to tak, tak okamžitě odejdi z tohoto pokoje. Opusť tento dům. Jak se odvažuješ něco takového říci?“ Byla jsem úplně bez sebe. Frank se posadil a natáhl ruku, aby mě uklidnil.

„Nesahej na mě!“ vyštěkla jsem. „Odpověz mi – opravdu si myslíš, že ten podivný muž, který mi civěl do pokoje... že jsem měla nějaké milostné pletky se svými pacienty?“

Frank vstal z postele a objal mě. Stála jsem úplně zkamenělá jako Lotova žena. Ale on mě nepřestával hladit po vlasech a drbat na ramenou způsobem, o němž věděl, že ho mám ráda.

„Ne, nemyslím si nic takového,“ řekl rozhodně. Přitáhl mě k sobě a já se trochu uvolnila, ale neobjala jsem ho.

Po delší přestávce mi zamumlal do vlasů. „Ne, vím, že bys to nikdy neudělala. Také tě miluji. Nic, co bys udělala, by nezničilo moji lásku.“ Vzal můj obličej do dlaní, díval se mi upřímně do očí a řekl mírně: „Odpustíš mi?“ Jeho dech slabě voní po skotské byl horký a žádostivá ústa blízko mých.

Další zablesknutí venku ohlásilo blížící se bouři a na střechu se spustil prudký liják.

Ovinula jsem mu ruce kolem pasu.

„Milost nepřichází sama od sebe,“ řekla jsem. „Padá jako chladivá rosa z nebe.“

Frank se zasmál a podíval se vzhůru. Velká skvrna na stropě vyhlížela zlověstně a připomínala se pokaždé, když jsme usínali v suché posteli.

„Jestli je tohle důkaz tvé milosti,“ řekl, „nedovedu si představit, jak by vypadala tvá pomsta.“ Následovalo silné zahřmění jako odpověď na jeho slova a oba jsme se zasmáli tentokrát už naprosto uvolněně.

Později, když jsem poslouchala jeho pravidelný dech, vkrádaly se do mé mysli pochybnosti. Jak jsem řekla, z mé strany nebyly žádné důkazy o jakékoli nevěře. Z *mé* strany. Ale šest roků, jak řekl, je dlouhá doba.

STOJÍCÍ KAMENY

Pan Crook se pro mě zastavil, jak slíbil, přesně v sedm hodin příští ráno.

„Tak vyrazíme na ty orosené pryskyřníky, ano, děvenko?“ pro- nesl se starosvětskou galantností. Přijel na motocyklu zřejmě vlastní výroby, na němž jsme společně odjeli za vesnici. Lisy na rostliny měl pevně přidělané po obou stranách obrovského vozítka jako nárazníky na remorkéru. Byla to příjemná jízda ještě spící krajinou, jejíž klid kontrastoval s řevem Crookova motocyklu, který burácel do okolního ticha. Starý muž toho skutečně věděl hodně o místní vegetaci, jak jsem s potěšením zjistila. Nejen kde co roste a kde můžeme které rostliny najít, ale také o jejich léčivých účincích a jak je zpracovávat. Přála jsem si, abych s sebou měla zápisník a mohla si všechno poznamenat. Když jsem kladla naše vzorky do speciálního lisu na rostliny, poslouchala jsem pozorně jeho nakřáplý stařecký hlas a snažila se všechno si zapamatovat.

Zastavili jsme na úpatí zvláštně tvarovaného kopce, abychom posvačili. Kopec byl pokrytý zelení jako většina okolních, se stejnými skalními výčnělky a útesy, ale něčím byl přece jen zvláštní. Byla na něm vyšlapaná stezka vedoucí vzhůru a mizející náhle za jedním z výčnělků.

„Co je nahoře?“ zeptala jsem se, ohánějíc se šunkovým sendvičem.

„Och.“ Pan Crook se zadíval na kopec. „To je Craigh na Dun, děvenko. Ukážu vám to, až se najíme.“

„To místo je něčím zvláštní?“

„Ach, ano,“ odpověděl, ale dál nepokračoval a ponechal mě mým úvahám.

Pochybovala jsem o jeho schopnosti vyšplhat po příkré stezce, ale mé obavy se brzy rozplynuly. Pan Crook napřáhl svou sukovitou ruku a táhl mě nahoru do strmého kopce.

„Tady to je.“ ukázal rukou okázalým gestem.

„Tohle je malý Stonehenge,“ řekla jsem překvapeně. „Takový miniaturní prehistorický monument.“

Kvůli válce jsem naposledy navštívila Salisbury Plain před několika lety, spolu s Frankem jsme se na prohlídku Stonehenge vypravili krátce po svatbě. Jako všichni ostatní turisté jsme obdivovali stojící kameny, především Altar Stone, kde staří druidové prováděli své krvavé obětní obřady, jak nám dramatickým hlasem vykládal místní průvodce. S námi tu byli ještě nějakí Italové, kteří přijeli autobusem a povinně si fotografovali všechny neolitické kamenné kvádry.

Protože jsme oba s Frankem milovali preciznost, on dokonce všel kravatu na ramínko tak, aby oba konce byly stejně dlouhé, chodili jsme po obvodu kruhu, měřili vzdálenosti mezi jednotlivými místy a počítali překlady v Sarsen Circle, vnějším kruhu velkolepé stavby.

Za tři hodiny jsme měli jasno, ale stále nám unikal účel celé stavby, který se snažili najít desítky profesionálních i amatérských archeologů po celá staletí.

Nebylo to z nedostatku znalostí a odvahy mít svůj vlastní názor. Život mezi akademiky mě naučil, že přesně formulovaný názor je lepší než nepřesná fakta.

Chrám. Pohřebiště. Astronomická observatoř. Místo poprav (odtud název jednoho z kamenů „Slaughter Stone“ – Jateční kámen). Tržiště. Ta poslední domněnka se mi líbila. Představovala jsem si neolitické ženy s koši na zádech, jak kriticky hodnotí nabízené zboží a dohadují se s pekaři a prodavači nástrojů z jeleního paroží a jantarových korálků.

Proti téhle domněnce však svědčila přítomnost těl pod Altar Stone a ohořelé lidské zbytky. I kdyby to byly ostatky obchodníků obviněných z šizení zákazníků, připadalo mi dost neobvyklé pohrbívat lidi na tržišti.

Zde, mezi miniaturními megalitickými kameny na vrcholu kopce, nebyly po hrobech žádné stopy. Tím „miniaturním“ jsem měla na mysli velikost kruhu ze vztyčených kamenů. Byl menší než Stonehenge, každý z kamenů vážil jen o něco více než dvojnásobek mé váhy a měl menší proporce.

Věděla jsem od průvodce ze Stonehenge, že takové kamenné kruhy jsou po celé Británii i Evropě – některé v lepším, jiné v horším stavu a liší se pouze formou nebo umístěním. Účel a původ všech těchto prehistorických staveb však zůstával záhadou.

Pan Crook se laskavě usmíval, když jsem prolézala mezi kameny a zastavovala se, abych se jich dotkla a pocítila jejich blízkost.

Některé z kamenů byly skvrnité, pokryté zašedlými barvami. Jiné byly poseté vrstvami slídy, která se v ranním slunci zářivě leskla. Všechny však měly naprosto odlišné tvary od těch, které pokrývaly svahy kopce. Ať už to byl kdokoli, kdo je tu postavil a měl pro to jakýkoli důvod, bylo to pro něho zřejmě velmi důležité. Opracovat kameny, dopravit je na místo a vztyčit je tu jako svědectví. Opracovat – jak? Dopravit – jak? A z jaké vzdálenosti?

„Můj muž by byl fascinovaný,“ řekla jsem panu Crookovi a zastavila se, abych mu poděkovala za to, že mi ukázal místo i zdejší flóru. „Přivedu ho sem později.“ Starý muž mi galantně nabídl paži a já ji přijala. Společně jsme se vydali po srázném svahu dolů a on se zdál být i ve svém pokročilém věku v lepší kondici než já.

Vykračovala jsem si po silnici do vesnice, abych vyzvedla Franka na vikářství. S rozkoší jsem vdechovala vzduch vysočiny, který voněl vřesem, pelyňkem a janovcem. Do něj se mísil kouř z komínů a vůně smažených herynků, to když jsem občas mījela lidské příbytky. Vesnice se krčila ve svahu při úpatí jedné z převýslých skal, která se strmě tyčila mezi okolními vřesovišti. Domky kolem silnice byly opravdu hezké. Poválečná prosperita se projevila i tady, domky měly nové omítky, a dokonce i fara stará jistě sto let zářila jasně žlutou barvou. Jen okenní rámy byly už značně zpuchřelé.

Vikárova hospodyně mi otevřela dveře. Byla to vysoká, šlachovitá žena a kolem krku měla ve třech řadách zavěšené perly. Když jsem se představila, pozvala mě dovnitř a vedla dolů úzkou tmavou chodbou. Po zdech byly rozvěšené rytiny s podobiznami lidí, kteří snad ve své době byli proslulí nebo to mohli být také vikárovi příbuzní. Stejně tak to ale mohla být královská rodina. V panujícím šeru jsem to nedokázala posoudit.

V ostrém kontrastu s tmavou chodbou byla vikářova pracovna. Místnost překypovala světlem z obrovitých oken, která se táhla od podlahy ke stropu. Jistě nebyla původní a musela být zbudována v mnohem pozdější době.

Frank spolu s malým obtloustlým mužem s typickým kněžským kolárkem šťastně zírali na útržky papírů na psacím stole. Frank sotva vzhledl, aby mě pozdravil, ale vikář zdvořile povstal, spěchal mi potřást rukou a usmíval se s neskrývanou radostí.

„Paní Randallová!“ zvolal a srdečně mi stiskl ruku. „Rád vás opět vidím. A přišla jste právě včas, abyste slyšela novinky!“

„Novinky?“ Upřela jsem pohled na haldy dokumentů na stole a odhadovala stáří těch novinek tak kolem roku 1750.

„Ano, opravdu. Vystopovali jsme předka vašeho manžela, Jacka Randalla, ve vojenských záznamech z 18. století.“ Vikář se ke mně naklonil a šeptal koutkem úst jako gangster z amerického filmu. „Vypůjčil jsem si originální dokumenty z místního historického archivu. Neřeknete to nikomu, že ne?“

Pobaveně jsem souhlasila, že neprozradím jeho strašlivé tajemství, a rozhlížela se po místnosti, kde bych mohla usednout a vyslechnout tu úžasnou zprávu z 18. století. Otočná židle u okna vypadala pohodlně, ale když jsem přistoupila blíž, zjistila jsem, že je už obsazená. Seděl v ní malý chlapec s kšticí hustých černých vlasů. Byl zabořen do sedadla a zdálo se, že spí.

„Rogere!“ Vikář, jenž ke mně přistoupil, vypadal stejně překvapený jako já. Chlapec se probрал ze spánku a otevřel oči, které měly barvu mechu.

„Co tady děláš, ty malý rošťáku?“ káral ho vikář laskavě. „Zase jsi četl komiksy a usnul jsi přitom?“ Sesbíral ze země barevné stránky a srovnal je do desek. „Jdi teď pryč, Rogere, mám nějaké jednání s Randallovými. Ne, počkej. Zapomněl jsem tě představit – paní Randallová, tohle je můj syn Roger.“

Byla jsem poněkud překvapená. Nevěděla jsem, jak si to mám vysvětlit v případě svobodného mládence, jakým byl reverend Wakefield. Chlapec mi zdvořile podal ruku a já jí srdečně potřásla.

Chlapec odpochozoval do kuchyně a reverend Wakefield ho provázel zamilovaným pohledem.

„Můj nejmilejší syn,“ přiznal se. „Jeho otec byl zastřelen v námořní bitvě a matka zabita při leteckém náletu. Tak jsem si ho vzal.“

„To je od vás laskavé,“ zamumlala jsem a vzpomněla si na strýčka Lamba. On také zahynul při bombardování, když přednášel v Britském muzeu. Jak jsem ho znala, byl by určitě nevýslovně šťastný, že expozice perského starověku zůstala neporušená.

„Vůbec ne, vůbec ne.“ Vikář mávl v rozpacích rukou. „Je hezké mít kolem sebe mladé lidi. Teď se posaďte.“

Frank začal mluvit ještě předtím, než jsem usedla. „Máme obrovské štěstí, Claire,“ jásal a hrabal se v dokumentech. „Vikář objevil celou složku záznamů o Jonathanu Randallovi.“

„Myslím, že spoustu z nich pořídil sám kapitán Randall,“ poznamenal vikář a vzal jeden z dokumentů Frankovi z rukou. „Byl velitelem posádky ve Fort William asi tak čtyři roky, ale zdá se, že strávil také spoustu času cestováním po skotském venkově v zastoupení panovníka. Tohle,“ pečlivě oddělil část papírů a položil je na stůl, „jsou stížnosti adresované kapitánovi od různých rodin a státních úředníků na všechno možné. Od pletek, které měli jeho vojáci se služkami, po krádeže koní a podobné věci.“

Zatvářila jsem se pobaveně. „Takže ty jsi měl ve své rodině zloděje koní?“ poznamenala jsem, otáčejíc se na Franka.

Lhostejně pokrčil rameny. „Byl takový, jaký byl, a nic s tím už neudělám. Jenom to chci zjistit. Stížnosti v této době nebyly ničím ojedinělým a zvláštním. Angličané obecně a zejména vojáci byli na vysočině velmi nepopulární. Zvláštní ale je, že za prohřešky nebyl nikdo potrestán.“

Vikář, jenž nedokázal mlčet, se vložil do hovoru. „Máte pravdu. Nejenže úředníci nedodržovali zákony jako dnes, ale mohli si dělat, co chtěli. Ale tohle je opravdu zvláštní. Stížnosti nebyly vyšetřeny, většinou byly zamítnuty a dál se o nich nemluvalo. Víte, co si myslím, pane Randallo? Váš předek musel mít nějakého ochránce. Někoho, kdo ho chránil před jeho nadřízenými.“

Frank se podrbal na hlavě a přitakal. „Asi máte pravdu. A musel to být někdo velmi mocný. Vysoko postavený v armádní hierarchii nebo možná příslušník šlechty.“

„Ano, nebo snad...“, vikáře přerušil příchod jeho hospodyně paní Grahamové.

„Přinesla jsem vám nějaké občerstvení, pánové,“ hlásila a položila tác s čajem přesně doprostřed stolu. Mě přitom jako by přehlédla a pokračovala.

„Přinesla jsem vám dva šálky, protože jsem předpokládala, že paní Randallová půjde se mnou do kuchyně. Mám tam trochu...“ Nečekala jsem na vysvětlení a hbitě vyskočila ze židle. Když jsme společně s paní Grahamovou procházely posuvnými dveřmi, slyšela jsem za sebou odvážné teorie obou mužů.

Čaj byl zelený, horký a báječně voněl. Po hladině kroužily malé kousky čajových lístků.

„Hmm,“ řekla jsem a odložila šálek. „Už dlouho jsem neměla Oolong.“

Paní Grahamová přikývla a zářila spokojeností nad mou pochvalou. Pod šálky prostřela ručně háčkované dečky a přichystala také malé čajové koláčky.

„Během války se nic takového nedalo sehnat, jak víte. Dobře se z něho čte. Ten Earl Grey, který se prodával, byl příšerný. Lístky se okamžitě rozpadaly, prostě hrůza.“

„Ach, vy umíte číst z čajových lístků?“ zeptala jsem se pobaveně. Paní Grahamová se svým šedivým přelivem na krátké trvalé ondulaci a perlovým náhrdelníkem rozhodně nevypadala jako stará cikánka věštící osud. Polykala horký čaj a její dlouhý šlachovitý krk se přitom nadouval.

„Proč ne? Ano, je to tak, drahoušku. Naučila mě to moje babička a tu zase její. Dopijte čaj a já vám řeknu, co tam vidím.“

Na chvíli se odmlčela, naklonila šálek a pak jím pomalu otáčela v dlaních.

Pak ho opatrně položila na stůl, jako by se bála, že poruší strukturu sedliny. Vrásky kolem úst se jí prohloubily a čelo se záhadně zkrabatilo.

„Ano,“ řekla konečně. „Vidím nějakého cizince.“

„Ale?“ stále jsem se bavila, ale hořela jsem zvědavostí. „Setkám se tedy s nějakým vysokým tajemným cizincem. Nebo se jedná o cestu do ciziny?“

„Může být.“ Paní Grahamová postřehla můj ironický tón a odpověděla stejně posměšně, slabě se usmívajíc. „A nemusí. To je to zvláštní ve vašem šálku, drahoušku. Jsou tam samé rozpory. Tady je zakroucená linie značící cestu, ale kříží ji jiná, která znamená setrvání na místě. A cizinci tam jsou, je jich několik, tím si buďte jistá. A jedním z nich je váš manžel, pokud čtu z lístků správně.“

Už jsem se tak nebavila. Po šesti letech odloučení a šesti společných měsících byl můj muž stále něco jako cizinec. Ale pochybovala jsem, že by to čajové lístky mohly vědět.

Čelo paní Grahamové bylo stále zamračené. „Ještě se podívám na vaši ruku, děťátko,“ řekla.

Chytila mě kostnatou, ale překvapivě horkou rukou. Když se nade mnou sklonila, ucítila jsem vůni levandule z jejích šedivých vlasů. Dívala se do mé dlaně dlouho, přejížděla prstem sem a tam po čarách jako po nějaké mapě, na níž se vyznačené cesty ztrácejí v písku pouště.

„Tak, co je?“ zeptala jsem se, snažíc si zachovat klid. „To je můj osud tak strašný, že mi ho nechcete odkrýt?“

Paní Grahamová zvedla posměšně oči a zamyšleně se dívala na moji tvář. Přitom mě stále držela za ruku. Pak potřásla hlavou a našpulila rty.

„Ale ne, drahoušku. Celý váš osud nemáte napsaný v dlani. Jenom jeho část.“ Naklonila hlavu na stranu a nahlas uvažovala. „Linie vaší ruky se mění. V příštím období vašeho života mohou být úplně jiné než dnes.“

„To jsem nevěděla. Myslela jsem, že se s nimi člověk narodí.“

Cítila jsem se nesvá a měla chuť ruku ze sevření vytrhnout. „Co jste tedy z mé dlaně vyčetla?“ Nechtěla jsem, aby má otázka vyzněla urážlivě, ale celá věc se mi už přestávala líbit. Čtení z čajových lístků i hádání z ruky. Paní Grahamová se nečekaně usmála a pustila mou ruku.

„Proč? Linie vaší dlaně ukazují, jaká jste, drahoušku. Proto se mění – nebo mohou měnit. U některých lidí ne. Ti nešťastníci se nikdy nezmění, ale není jich mnoho.“ Znovu mi sevřela ruku a poklepala na ni. „Myslím, že vy k nim nepatříte. Vaše ruka vykazuje

už teď dost změn na to, že jste tak mladá. Pravděpodobně je to válkou,“ řekla jakoby pro sebe.

Znovu jsem zahořela zvědavostí a ochotně rozevřela dlaň.

„Jaká tedy podle čar na mé ruce jsem?“

Paní Grahamová se zamračila, ale moji ruku tentokrát neuchopila.

„To teď nemohu říci. Je to zvláštní, ale většinou se obě ruce podobají. Stačí vidět jednu a jako byste viděla obě. Jsou jako šablony.“ Najednou se usmála a odhalila své nezvykle bílé umělé zuby.

„Já pracuji jako většina vykladačů osudu. Dělán to při různých oslavách každý rok – nebo jsem to dělala ještě před válkou. A doufám, že v tom budu pokračovat. Děvčata za mnou přicházela do stanu – a já tam seděla v turbanu s pavím perem vypůjčeným od pana Donaldsona a v orientálních šatech. Chvilí jsem se na tu dívku dívala a pak předstírala, že si prohlížím její ruku, cítila lacinou vůni jejího parfému a prohlížela si její náušnice visící až na ramena. Nepotřebovala jsem křišťálovou kouli, abych jí řekla, že bude mít dítě, než se rok s rokem sejde.“

Paní Grahamová se odmlčela a škodolibě si mě změřila. „A když byla dlaň hladká, říkala jsem, že se brzy vdá.“

Zasmála jsem se a ona také. „Takže jste se jim na ruce vůbec nemusela dívat?“ zeptala jsem se. „Stačilo zjistit, jestli mají prstýnek?“

Zatvářila se mrzutě. „Ale samozřejmě jsem se dívala. Všem.“ Shýbla se nad mou rozevřenou dlaní. „Ale tohle je vzorec, který jsem nikdy předtím neviděla. Velký palec,“ předklonila se ještě víc a lehce se prstu dotkla, „ten se příliš nezměnil. Znamená to, že jste silná a tvrdohlavá.“ Zamrkala na mě. „Předpokládám, že vám to samé řekl už váš manžel. Nebo něco podobného.“ Ukázala na masitý hrbolek v dolní části palce.

„Co je to?“

„Venušin pahorek, tak se tomu říká.“ Sevřela pevně rty a zamyslela se. „U muže by to znamenalo, že má rád ženy. U ženy je to trochu jiné. Budu velmi upřímná, když řeknu, že váš manžel asi nevyhledává cizí postele.“ Zasmála se nečekaně oplzle a já se začervenala.

Stará hospodyně se opět ponořila do mé dlaně, uchopila můj ukazováček a pokračovala.

„Tady je dobře rozeznatelná čára života, těšíte se dobrému zdraví a ještě budete. Čára je přerušená, to znamená, že váš život se výrazně změnil – to je ale typické pro většinu z nás, že? Ale ta vaše je zprerťovaná nezvykle často na krátké úseky. A čára vašeho manželství,“ opět potřásla hlavou, „ta je rozdělená. Není to nic neobvyklého a znamená to dvě manželství...“

Zachvěla jsem se, ale ona neodbytně pokračovala. Nedokázala jsem posoudit, jestli je skutečně dobrou věštkyní. Podívala se na mě konejšivým pohledem.

„Ne, nemějte strach, děvenko. Neznamená to, že se vašemu muži něco stane, znamená to pouze, že kdyby se to stalo,“ zdůraznila slovo „kdyby“ a slabě mi stiskla ruku, „nebudete se soužit a trávit zbytek života v hlubokém žalu. Znamená to, že dokážete opět milovat, pokud ztratíte svou první lásku.“

Zašilhala krátkozrace do mé dlaně a přejela krátkým ostrým nehtem po mé čáře manželství. „Ale většina takových čar je skutečně rozdělená, ta vaše se větví.“ Vzhledla a potutelně se usmála. „Doufám, že nejste bigamistka?“

Zavrtěla jsem se smíchem hlavou. „Ne. Kde bych na to vzala čas?“ Obrátila jsem ruku hřbetem vzhůru.

„Slyšela jsem, že malé čáry na hřbetě značí počet narozených dětí?“ zeptala jsem se s předstíranou lhostejností. Hřbet mé dlaně byl beznadějně hladký.

Paní Grahamová mávla kostnatou rukou nad mou otázkou.

„Pah! Čáry se vám udělají až po porodu. Spíš by vám to bylo vidět ve tváři. To, že je na ruce nemáte, nic neznamená.“

„Opravdu?“ ulehčeně jsem si oddechla. Chtěla jsem se ještě zeptat, jestli hluboké rýhy na zápěstí znamenají možnou sebevraždu, ale vyrušil nás reverend Wakefield, který přinášel do kuchyně prázdné šálky. Položil je na dřez a začal se hlučně hrabat v kredenci, aby přivolal pomoc hospodyně.

Paní Grahamová vyskočila ze židle, aby ochránila svoji svatyni před pohromou. Odstrčila reverenda stranou a ujala se své práce. Ten se otočil na mě a zeptal se.

„Proč nepřijdete do pracovny a nedáte si šálek čaje se mnou a se svým mužem, paní Randallová? Učinili jsme skutečně potěšitelný objev.“

Viděla jsem navzdory jeho usedlému vzhledu, že přímo překypuje nadšením nad tím, co se mu podařilo nalézt. Vypadal jako malý kluk ukrývající v kapse ještěrku. Nezbyvalo mi než se odebrat do pracovny a přečíst si účetní záznamy z prádelny nebo od ševce nebo jiné zápisy stejné důležitosti týkající se kapitána Jonathana Randalla.

Frank byl tak zabraný do zašlých dokumentů, že sotva vzhlédl, když jsem vstoupila do studovny. Neochotně předal svazek papírů do rukou vikáře, postavil se za něj a civěl mu přes rameno, aby se snad některý z nich nepoškodil.

„Ano,“ pronesla jsem zdvořile, ukazujíc na zaprášené útržky papíru. „Hmm, ano, velmi zajímavé.“ Ve skutečnosti bylo písmo na papíře tak vybledlé a plné ozdobných kudrlinek, že bylo těžké ho rozluštit. Jeden z listů byl lépe dochovaný než ostatní a v horní části měl nějaké erbovní znamení.

„Vévoda ze... Sandringhamu, je to tak?“ zeptala jsem se a zírala na vybledlý erb s vyobrazením leoparda a tiskem, který byl čitelnější než zbylý ručně psaný text.

„Ano, skutečně,“ potvrdil vikář a rozzářil se ještě víc. „Už nepoužívaný heraldický znak, jak víte.“

Nevěděla jsem, ale vychytrale jsem přikývla, abych nevypadala jako naprostý ignorant mezi těmi šílenými historiky. Většinou stačilo pouze kývat hlavou a říkat „Ach, opravdu?“ nebo „Jak fascinující!“ v přiměřených intervalech.

Poté si Frank s vikářem dávali přednost, kdo mi sdělí zprávu o tom úžasném objevu. Přednost dostal vikář a já zjistila, že všechn ten humbuk se týká zjištění, že Frankův předek, pověstný Black Jack Randall, nebyl jen vojákem Jeho Veličenstva, ale také důvěrníkem a agentem vévody ze Sandringhamu.

„Takový agent provokatér, dalo by se to tak říci, pane Randallo?“ Vikář galantně předal slovo Frankovi a ten se rozpovídal.

„Ano, je to tak. Sloh je velmi obezřetný, pochopitelně...“ Otočil stránku opatrně ukazováčkem.

„Opravdu?“ řekla jsem.

„Ze zápisů je patrné, že Jonathan Randall byl pověřený vypátrat příznivce jakobitů mezi prominentními skotskými rodinami v této oblasti. Cílem bylo vypudit je a celé území vyčistit. Ale je tu cosi velmi zvláštního. Nebyl sám Sandrigham přívržencem Jakobitů?“ Frank se obrátil na vikáře s výrazem vyšetřovatele. Vikářova hladká tlustoučká tvář se zkrabatila.

„Ano, myslím, že máte pravdu. Ale ověříme si to v Cameronomi.“ Vystartoval směrem ke knihovně a vrátil se s knihou vázanou v telecí kůži. „Určitě tu bude zmínka o Sandringhamovi.“

„Jak fascinující,“ zamumlala jsem a věnovala pozornost korkovému obložení, které pokrývalo celou jednu stěnu pracovny od podlahy ke stropu.

Byla pokrytá různorodou směsicí věcí, většinou nějakými papíry, účty za benzín, korespondencí, poznámkami, stránkami z knih a časopisů, ale také klíči, zátkami od lahví, všechno bylo připevněné připínáčky a špendlíky.

Prohlížela jsem si se zájmem tu rozmanitou směsicí a na půl ucha poslouchala hovor obou mužů. (Usoudili, že vévoda ze Sandringhamu byl pravděpodobně jakobita.) Moji pozornost vzbudil genealogický nárys připíchnutý čtyřmi připínáčky v rozích. V horní části byla jména s letopočty z počátku sedmnáctého století. A úplně dole bylo jméno „Roger W. (MacKenzie) Wakefield.“

„Promiňte,“ řekla jsem a přerušila disputaci o tom, jestli leopard na erbu vévody držel v pravé tlapě lilii, nebo to byl krokus? „Tohle je rodokmen vašeho syna?“

„Ach, ano, ovšem, je,“ koktal vikář rozrušeně. Přistoupil blíž, něžně sundal list ze stěny a položil ho přede mě na stůl.

„Nechtěl jsem, aby zapomněl na svoji rodinu,“ vysvětloval. „Je to docela starobylý rod, sahá až do šestnáctého století.“ Krátkým tlustým ukazováčkem téměř nábožně sjížděl po rodové linii.

„Dal jsem mu své jméno, protože se to zdálo být praktičtější, když tu žije. Ale nechci, aby zapomněl, odkud pochází.“ Udělal omluvnou grimasu a pokračoval. „Obávám se, že má rodina tak zajímavá není. Vikáři a kaplani, příležitostní knihkupci. Moji

předkové se dají vystopovat jen do roku 1752. Záznamy jsou poněkud sporé,“ řekl a kajícně potřásl hlavou.

Bylo už dost pozdě, když jsme opustili vikářství. Vikář nám slíbil, že vezme dokumenty do města a pořídí z nich kopie hned zítra ráno. Celou cestu domů Frank šťastně blábolil něco o špionech a jakobitech, až konečně postřehl moji zamlklost.

„Co se děje, miláčku?“ zeptal se a uchopil mě starostlivě za ruku. „Není ti dobře?“

„Ne, jsem docela v pořádku. Jenom jsem přemýšlela...“ Zaváhala jsem, protože jsme o té věci mluvili už předtím. „Přemýšlela jsem o Rogerovi.“

„Rogerovi?“

Netrpělivě jsem vzdychla. „Ano, Franku! Zapomněl jsi snad? Roger, syn reverenda Wakefielda.“

„Ach, ano. Jistě,“ řekl roztržitě. „Roztomilé dítě. Co je s ním?“

„No... je spousta takových dětí. Sirotků, jak víš.“

„Ne, Claire. Opravdu. Už jsem ti řekl, co si myslím o adopci. Je to jen... necítil bych se dobře s dítětem, které není... není má vlastní krev. Víím, že je to ode mne směšné a sobecké, ale tak to je. Možná časem změním názor, ale teď...“ Ušli jsme několik kroků v naprostém mlčení. Náhle se zastavil, otočil se ke mně a chytl mě za ruku.

„Claire,“ řekl chraptivě. „Já chci *naše* dítě. Ty jsi pro mě ta nejdůležitější věc na světě. Chci, abys byla šťastná, ale také chci... ano, chci tě mít jen pro sebe. Obávám se, že cizí dítě, k němuž nemáme žádný příbuzenský vztah, by bylo jakýmsi vetřelcem a neschvaluji to. Ale chtěl bych ti dát své dítě, vidět ho v tobě růst, narodit se... cítit v něm naše pokračování. Skutečnou součást rodiny,“ oči měl doširoka otevřené a naléhavé.

„Ano, dobře. Chápu.“ Chtěla jsem už opustit téma a pokračovat v chůzi. Ale on si mě přitáhl k sobě a silně objal.

„Claire. Miluji tě.“ V jeho hlase zazněla neskryvaná něha a já mu položila hlavu na hrud' a cítila teplo a sílu jeho paží.

„Také tě miluji.“ Stáli jsme v pevném sevření a vzdorovali nárazům větru, který se hnal po silnici. Najednou Frank ustoupil o krok zpět a usmál se na mě.

„A kromě toho,“ řekl mírně a odhrnul mi vlasy z obličeje. „Ještě to nevzdáváme, že ne?“

Usmála jsem se také. „Ne.“

Vzal mě za ruku, vsunul si ji pod paží a vyrazili jsme k našemu domovu.

„Čas na další pokus?“

„Ano. Proč ne?“ Šli jsme ruku v ruce směrem ke Gereside Road. Byl to prehistorický kámen Baragh Mhor stojící na křižovatce, který mi připomněl dnešní výlet s panem Crookem.

„Zapomněla jsem!“ vykřikla jsem. „Musím ti něco úžasného ukázat.“ Frank se na mě podíval a přitáhl mě k sobě. Znovu mi silně stiskl ruku.

„Já také,“ řekl se smíchem. „Ukážeš mi to zítra.“

Druhý den ráno jsme nicméně měli na práci jiné věci. Zapomněla jsem, že jsme si naplánovali výlet do Great Glen.

Byla před námi dlouhá cesta a vyrazili jsme hned časně ráno ještě před východem slunce. Spěchali jsme k autu, které na nás čekalo, mrazivým úsvitem. Usedla jsem a přikryla se dekou, abych si zahřála ruce a nohy. Padla na mě dřímota a já usnula opřená o Frankovo rameno. Poslední, co jsem zaznamenala, byla silueta řidičovy hlavy rýsující se proti ještě tmavé obloze.

Na místo jsme dojeli kolem deváté hodiny a tam už na nás čekal průvodce, jehož si Frank předem objednal. Stál na břehu jezera před malým lehkým člunem.

„Doufám, že budete spokojen, pane. Myslel jsem, že pojedeme dolů po jezeře k Urquhart Castle. Možná bychom se předtím mohli něčeho napít.“ Průvodce, malý sporý muž v bavlněné košili a hrubých kalhotách, vyndal nůši s občerstvením zpod sedadla a nabídl mi mozoľnatou ruku, abych se mohla pohodlně usadit.

Byl nádherný den, kolem strmých břehů jezera se zelenala bujná vegetace a odrážela se ve vodní hladině. Náš průvodce byl navzdory svému urputnému zjevu poučený a výmluvný muž, ukazoval nám ostrovy, zámky a ruiny lemující podlouhlé úzké jezero.

„Támhle je Urquhart Castle.“ ukázal na hladkou kamennou zed’ sotva viditelnou mezi stromy. „Nebo to, co ze zámku zbylo. Ten byl proklet čarodějkami z Glenu a jedno neštěstí střídalo druhé.“

Vyprávěl nám příběh Mary Grantové, dcery zemana z Urquhart Castle a jejího milence, básníka Donalda Donna, syna MacDonalda z Bohuntinu. Měli zákaz se scházet, ale přesto tak činili. Otec Mary to zjistil, vylákal Donalda na falešnou schůzku a zajal ho. Odsouzenec prosil, aby byl s’at jako urozený člověk, a ne pověšen jako zločinec. Jeho prosbě bylo vyhověno a mladý muž byl odveden ke špalku a cestou si neustále opakoval. „Čert si odnese zemana Granta a má hlava bude dneska s’ata.“ Pověst vypráví, že když se jeho u’atá hlava koulela po zemi, promluvila řvouc: „Mary, zvedni mou hlavu.“

Otrásla jsem se a Frank mě objal. „Tohle je jedna z jeho básní,“ pronesl tiše. „Donald Donn.“

*„Zítřa spočinu na kopci, bezhlavý.
Budete mít slitování s mojí zarmoucenou dívkou,
mou Mary, krasavici s něžnýma očima?“*

Chytila jsem Franka za ruku a lehce ji stiskla.

Jak pokračovalo vyprávění o zradě, vraždě a násilí, jezero se zdálo být čím dál tím ponuřejší.

„A co zdejší lochneská příšera?“ zeptala jsem se a zírala do kalných hlubin.

Náš průvodce se oklepal a plivl do vody.

„Ta historka je pochybná. Vypráví o nějakém starém a ohyzném tvorů, co kdysi žil v hlubinách. Přinášely se mu oběti – dobytek a někdy také dítě, které se hodilo do vody v proutěném koši.“

Znovu si odplivl. „Někteří lidé říkají, že zdejší jezero je bezedné – uprostřed má díru hlubší než cokoli ve Skotsku. Na druhé straně,“ – průvodce hrozivě zakoulel očima – „to byla jedna rodina tady z Lancashire, která před několika lety volala na policejní stanici v Invermoristonu a křičela, že viděli monstrum vylézat z vody a skrýt se v kapradí. Tvrdili, že to bylo příšerné stvoření

pokryté rezavými chlupy a s velkými rohy, něco přežvykovalo a z tlamy mu přitom vytékala krev.“ Zvedl ruku, aby zarazil můj vystrašený výkřik.

„Komisař se sem přijel podívat a prohlásil, že ten popis se dokonale hodí,“ – teatrálně se odmlčel – „na skotskou krávu přežvykující šťavnaté kapradí.“

Dojeli jsme asi do poloviny jezera, zakotvili u břehu a vystoupili, abychom si dopřáli pozdní oběd. Usadili jsme se do připraveného auta a jeli zpátky do Glenu. Cestou se nám nepříhodilo nic zlého, jen jsme vyplašili lišku, malé vylekané stvoření kulhající na jednu tlapku. Uskočila stranou a šplhala do svahu rychle a obratně.

Bylo už hodně pozdě, když jsme se vrátili do domu paní Bairdové. Potichu jsme stoupali po venkovních schodech, Frank šátral po klíči a stále se chechtal při vzpomínce na dnešní události.

Už jsme se svlékali do postele, když jsem si vzpomněla na miniaturní Stonehenge na Craigh na Dun a řekla to Frankovi. Jeho únava byla ta tam.

„Opravdu? A ty víš, kde to je? To je úžasné, Claire!“ rozzářil se a začal se hrabat ve svém kufríku.

„Co hledáš?“

„Budík,“ odpověděl.

„A na co?“ zeptala jsem se udiveně.

„Potřebuji být brzy vzhůru a vidět je.“

„Koho?“

„Čarodějnice.“

„Čarodějnice? Kdo řekl, že jsou tam čarodějnice?“

„Vikář,“ odpověděl Frank pobaveně. „Jeho hospodyně je jednou z nich.“

Vybavila se mi důstojná paní Grahamová a ironicky jsem poznamenala. „Nebud' směšný!“

„Jasně. Žádné čarodějnice. Tady ve Skotsku byly čarodějnice stovky let – upalovali je až do osmnáctého století. Ale v tomto případě se jedná o druidy nebo něco takového. Nepředpokládám, že by se tam konal sabat nebo satanská mše. Ale vikář říkal, že existuje skupina místních lidí, kteří stále provozují staré rituály.

On sám si při svém postavení nemůže dovolit se o to příliš zajímat, to chápeš, ale je pochopitelně zvědavý a nemůže to ignorovat. Nevěděl, kde se obřady konají, ale jestli je tu prehistorický kamenný kruh, musí to být tam.“ Mnul si ruce nadšením. „Jaké štěstí!“

Vstávat ještě za tmy považuji za šílenost. A dva dny po sobě, to už zavání masochismem.

Tentokrát žádné vyhráté auto s plédem. Klopýtala jsem v polospánku do kopce za Frankem, zamotávala se do kořenů a okopávala si palce o vyčnívající kameny. Bylo chladno a mlhavo a já si strčila ruce hluboko do kapes.

Zdolali jsme poslední výběžek a megalitická stavba se objevila před námi. Kameny byly stěží vidět v ponurém ranním šeru. Frank stanul v němém obdivu, zatímco já se posadila na jeden z kamenů a těžce oddychovala.

„Nádherné,“ mumlal Frank. Plížil se opatrně k vnějšímu okraji kruhu a jeho postava se ztrácela mezi vztyčenými kameny. Vypadaly opravdu velkolepě, ale také dost strašidelně. Jistě byly udělány s úmyslem co nejvíce zapůsobit, ať už sloužily k jakémukoli účelu.

Frank se ve chvílce vrátil. „Nikdo tu ještě není,“ zašeptal mi ze zadu do ucha a já polekaně vyskočila. „Pojď, našel jsem místo, odkud můžeme všechno pozorovat.“

Světlo přicházející z východní strany sílilo a mělo nádech bledé šedi na obzoru. Na cestu už bylo vidět, když mě Frank vedl mezi křovím k proláklíně na konci pěšiny. Byla úzká, stačila sotva tak pro nás dva a my se tiskli k sobě v napjatém očekávání. Na pěšinu bylo dobře vidět a stejně tak na vnitřní prostor mezi kameny. Nebylo to poprvé, co jsem obdivovala Frankovu schopnost pohybovat se naprosto neslyšně, což se naučil za války.

Byla jsem ospalá a nepřála si nic jiného než se schoulit pod jeden z keřů a spát. Ale nebylo tam místo na ležení a já dál nepohnutě stála zírající na pěšinu a vyhlížela domnělé druidy. Zádá jsem měla strnulá a nohy ztuhlé. Šedivý obzor zruřověl a začínalo svítat.

První příchozí se pohyboval téměř stejně neslyšně jako Frank. Ozvalo se jen nepatrné křupnutí, když šlápl na drobné kamínky pod vrcholem, a pak se objevil obrys šedivé upravené hlavy v mlhavém úsvitu. Paní Grahamová. Takže to byla pravda. Vikářova hospodyně byla oblečená příhodně do tvídové sukně a vlněného svetru a pod paží nesla bílý balík. Zmizela za jedním z kamenů tiše jako duch.

Pak v rychlém sledu přicházeli další. Po jednom, po dvou, po třech. Z pěšiny se ozýval tlumený šepot a smích a kruh uprostřed se začal pomalu zaplňovat.

Několik příchozích jsem znala. Přišla paní Buchananová, místní poštmistrová, s načesanými blond vlasy a šířila kolem sebe vůni parfému Evening in Paris. Stěží jsem potlačovala smích. Tohle jsou tedy moderní druidové.

Celkem jich bylo patnáct, vesměs ženy od šedesáti do dvaceti let, které jsem viděla ve vesnici tlačit kočárky před dvěma dny. Všechny byly oblečené sportovně a pod paží nesly balíky. Mluvíly spolu spoře a mizely mezi kameny a keři. Znovu se objevily už bez balíků a celé v bílém. Ucítla jsem vůni mýdla na praní, když se jedna z nich mihla kolem našeho úkrytu. Ženy měly přes sebe prostěradla a roucha sepnutá na rameni sponou.

Shromáždily se vně kruhu v pořadí od nejstarší po nejmladší a stály v tichém očekávání. Světlo na východu zářilo stále jasněji.

Když se nad obzorem vynořilo slunce, daly se ženy do pohybu a pomalu kráčely mezi kameny. Velitelka je vedla přímo do středu kruhu a pak chodily stále dokola pomalou chůzí, vznešeně jako labutě.

Velitelka se náhle zastavila, zvedla ruce a vkročila do středu kruhu. Obrátila tvář směrem ke dvojici kamenů na východní straně a zvolala zvukným hlasem. Ne hlasitě, ale tak, aby ji bylo slyšet. Slova zanikala v mlze a vracela se ozvěnou, jako by okolní kameny odpovídaly.

Nerozuměla jsem zvolání, ale pro přítomné ženy to byl zřejmě pokyn. Roztáhly paže, a aniž by se navzájem dotýkaly, houpaly se a vlnily v kruhu. Pak se kruh rozdělil v půli. Sedm tanečnic vykročilo ve směru hodinových ručiček po obvodu kruhu.

Ostatní se daly do pohybu opačným směrem. Ve dvou polokruzích se otáčely rostoucí rychlostí, někdy se spojily, jindy rozdělily. Ve středu stála nepohnutě velitelka a stále cosi žalostně vykřikovala neznámou řečí.

Působilo to všechno směšně a snad také bylo. Skupina žen v prostěradlech, hodně z nich obtloustlých a neohrabaných, motajících se v kruzích na vršku kopce. Ale při zvuku opakovaných výkřiků mě mrazilo v zádech.

Náhle se zastavily a otočily hlavy k vycházejícímu slunci. Stály ve dvou polokruzích, které od sebe dělila pěšina. Když slunce vystoupalo nad obzor, jeho paprsky pronikly mezi dvěma kameny a ozářily velký rozeklaný kámen na protější straně.

Ženy se stále nehýbaly a pak pronesla paní Grahamová cosi neznámou řečí, ale tentokrát hlasitěji. Otočila se a vydala se směrem ke slunci. Přítomné ji beze slova následovaly. Jedna po druhé, seřazeny v zástupu, mizely za skalnatým výstupkem v na-prostém tichu.

Křčili jsme se s Frankem za nízkou olší a sledovali ženy, teď už normálně oblečené, které začaly sestupovat dolů z kopce. Smály se a klábosily a mířily na vikářství na šálek horké kávy.

„Páni!“ Protáhla jsem se a pohnula ztuhlýma nohama. „To byla ale podívaná, co?“

„Úžasná!“ jásal Frank. „Ještěže jsme to nezmeškali.“ Vyklouzl z křoví jako had směrem do vnitřního kruhu s nosem u země jako honící pes.

„Co tam hledáš?“ zeptala jsem se. Vstoupila jsem do kruhu s lehkým zaváháním. Už se úplně rozednilo a kameny, přestože stále působivé, už ztratily své hrozivé a skličující vzezření.

„Značky,“ odpověděl a plazil se po kolenou po zemi. „Jak můžou vědět, kde začít a kde skončit?“

„Dobrá otázka. Ale nic nevidím.“ S očima u země jsem spatřila zajímavé výhonky rostoucí u paty jednoho z kamenů. Pomněnky? Mají oranžové terčíky uprostřed modrých okvětních lístků. Zvědavě jsem vyrazila k trsu rostlin. Frank, který měl lepší sluch než já, mě chytil za ruku a táhl pryč. Vtom se na druhé straně objevila postava jedné z účastnic.

Byla to paní Grantová, obtloustlá malá žena, která provozovala ve vesnici na High Street obchod s cukrovinkami a pečivem. Mžourala kolem sebe, pak zašátrala v kapse a vytáhla silné brýle. Nasadila si je na nos, vydala se kolem kruhu a cosi hledala. Po chvíli se sehnula a sebrala ze země sponu do vlasů, kterou tam ztratila při obřadu. Sepnula si husté lesklé kadeře, ale k odchodu se neměla. Místo toho se posadila na balvan, zády se opřela o jeden ze vztyčených megalitických kamenů a zapálila si nenuceně cigaretu.

Frank našťavaně vzdychl. „Tak,“ prohlásil rezignovaně, „raději bychom měli jít. Může tu sedět celé dopoledne. A stejně jsem nenašel žádné značky.“

„Možná bychom se sem mohli vrátit později,“ navrhla jsem. Chtěla jsem důkladně prozkoumat ten modře kvetoucí porost.

„Ano, máš pravdu.“ Zdálo se, že Frank úplně ztratil zájem o neolitickou stavbu a soustředil se na samotný rituál. Celou cestu dolů z kopce mě obtěžoval otázkami. Jestli nevím, co ženy vykřikovaly, jak dlouho tančily a podobně.

„Seveřané,“ řekl nakonec s patrným uspokojením. „Základ slov pochází od starodávných Seveřanů, jsem si tím jist. Ale ten tanec,“ zavrtěl hlavou. „Ne, ten tanec je mnohem starší. Není to tanec Vikingů,“ řekl a zvedl významně obočí. „Obrazec se dvěma polokruhy, to je... hm, to je něco jako... jako obrazec typický pro neolitickou kulturu Beaker Folk.“

Opět upadl do akademického vytržení a něco si pro sebe mumlal. Z transu byl vytržen v okamžiku, když nečekaně zakopl o překážku na úpatí cesty. Rozpřáhl ruce, cosi zařval, svalil se na zem a kutálel se z kopce dalších několik stop. Zastavil se až dole, když se zachytil o malý keř.

Spěchala jsem za ním, ale už jsem ho našla sedícího v hustém křoví.

„Jsi v pořádku?“ zeptala jsem se starostlivě.

„Myslím.“ Mnul si rukou oči a pak pročísl tmavé vlasy. „O co jsem to zakopl?“

„O tohle.“ Držela jsem v ruce plechovku od sardinek, kterou tam odhodil nějaký z návštěvníků. „Jedna z vymožeností civilizace.“

„Ach.“ Vzal mi plechovku z ruky, podíval se dovnitř a pak ji odhodil. „Škoda, je prázdná. Cítím se po tom výletu poněkud hladový. Mohli bychom zjistit, co připravuje paní Bairdová hostům k pozdní snídani?“

„To bychom mohli,“ řekla jsem, uhlazujíc mu vlasy. „Nebo bychom to mohli pojmut jako časný oběd.“ Podívali jsme se na sebe.

„Ach,“ řekl opět úplně jiným tónem. Hladil mě rukou po paži, pak po krku a palcem jemně stiskl můj ušní lalůček. „To bychom mohli.“

„Pokud ovšem nejsi příliš hladový,“ řekla jsem. Druhou rukou mi sjížděl po zádech. Lehce mě k sobě tiskl a prsty hladil níž a níž. S mírně pootevřenými ústy slabě dýchal a jeho horký dech jsem cítila na svých prsou.

Položil mě opatrně do trávy, sklonil se a něžně mě políbil. Líbal mě a přitom mi rozepínal vestu, chvílemi přestal a šimral mě na naběhlých bradavkách. Měla jsem už tělo obnažené od krku do pasu.

„Ach,“ řekl potřetí znovu jiným tónem. „Jako bílý samet.“ Mluvil chraptivě a vlasy mu spadly do čela, ale nechal je tak.

Obratným pohybem mi rozepnul sponu podprsenky, položil mi obě ruce na prsa a lehce po nich přejížděl. Znovu a znovu, až jsem zasténala a objala ho. Políbil mě na ústa a vši silou přitáhl k sobě. Položil hlavu vedle mé a jemně mě hryzal do ucha.

Rukou mi sjížděl po zádech stále níž, ale náhle se zarazil. Zvedl hlavu a podíval se na mě se smíchem.

„Co to je?“ zeptal se, imituje venkovského policajta. „Nebo spíše, co to *není*?“

„Jsem jen připravená,“ řekla jsem upjatě. „Zdravotní sestry musí být přichystané na všechny situace.“

„Opravdu, Claire,“ zamumlal a rukou mi zajel pod sukni do teplého obnaženého rozkroku. „Ty jsi ta nejpraktičtější osoba, kterou jsem kdy poznal.“

Frank si stoupl za mě, když jsem se večer usadila v salonku s rozevřenou knihou v klíně.

„Co to studuješ?“ zeptal se s rukama položenýma na svých ramenech.

„Hledám tu rostlinu,“ odpověděla jsem a prstem fixovala příslušnou stránku. „Tu, kterou jsem ráno viděla na kopci. Podívej... mohl by to být zvonek nebo hořec, ale nejspíš to bude koniklec. Dokonce by to mohl být nějaký druh *Anemone patens*.“ Ukázala jsem na barevnou ilustraci v knize. „Nemyslím, že to byl hořec, květy nebyly kruhové ale –“

„Dobrá, tak se tam znovu vyprav a podívej se,“ navrhl. „Pan Crook by ti mohl půjčit tu svou starou káru, nebo – ne, mám lepší nápad. Půjč si auto od paní Bairdové.“

„A těch tisíc yardů do kopce vyjdu po svých,“ řekla jsem. „Proč se tak zajímáš o tu rostlinu?“ Zvedla jsem hlavu a podívala se na něho. Světlo lampy lemovalo jeho hlavu zlatavým svitem a on vypadal jako středověký světec.

„Nezajímám se o tu rostlinu, ale když už tam půjdeš, rád bych, aby ses podívala kolem kamenné stavby.“

„Dobrá,“ řekla jsem ochotně. „A proč?“

„Stopy ohně,“ řekl. „Ve všech materiálech, které jsem četl o Beltane, je součástí rituálu oheň. Ale ženy, které jsme dnes ráno viděli, žádný oheň nepoužívaly. Divil bych se, kdyby ho nezapálily předešlou noc a ráno přišly pouze tančit. Uvnitř kruhu nebylo ani stopy po nějakém ohni,“ dodal. „Ale nestačili jsme prohlédnout okolí kruhu.“

„Dobrá,“ opakovala jsem a zívla. Dvě časná probuzení ve dvou dnech se projevila. Zavřela jsem knihu a vstala. „Ale nebudu zítra vstávat před devátou.“

Ve skutečnosti bylo skoro jedenáct, když jsem vystoupala na vrchol kopce. Slabě mrholilo a já byla promoklá na kost. Nevzala jsem si bohužel pláštěnku. Prozkoumala jsem okolí kruhu, ale pokud tam kdy hořel oheň, někdo si dal tu práci a všechny stopy odstranil.

Rostlinu jsem našla snadno. Rostla u paty nejvyššího kamene. Utrhla jsem několik stonků a zabalila je do kapesníku. Chtěla jsem je řádně prohlédnout až v autě, které mi půjčila paní Bairdová. Tam jsem také nechala malý lis.

Nejvyšší kámen v kruhu byl rozeklaný, vertikální štěrbina ho dělila na dvě části. Přesto držel pohromadě, což bylo zvláštní. Obě masivní části dělila štěrbina asi dvě až tři stopy široká.

Odněkud se ozýval hluboký hučivý zvuk. Myslela jsem, že by to mohl být včelí úl ukrytý v některé ze štěrbin. Položila jsem ruku na kámen, abych si ho osahala.

Kámen zaskučel.

Trhla jsem sebou a ustoupila zpět. Přitom jsem zakopla a tvrdě dosedla na zem. Zírala jsem na kámen a silně se potila.

Nikdy v životě jsem takový zvuk neslyšela. Nedokážu ho vůbec popsat, ale byl děsivý.

Okolní kameny začaly křičet. Ozýval se hluk boje, sténání umírajících a ržání koní.

Zatřásla jsem hlavou, abych se vřavy zbavila, ale ta pokračovala. Vyškrábala jsem se na nohy a klopýtala ven z kruhu. Hluk byl všude kolem, hlava mi třeštila a mozek se zatemnil.

Už nevím, jakým směrem jsem se vlastně vydala, ale kolem mě se rozprostřela mlha a stále se ozýval hluk.

Jednou v noci jsem usnula na zadním sedadle auta, ukolébána pravidelným hlukem, a pomalu se propadala do beztlížného stavu. Řidič auta vjel příliš rychle na most, ztratil kontrolu a já se probudila z podivného snu oslněna prudkým světlem s nepříjemným pocitem pádu. Stav, který jsem teď zažívala, byl podobný tomu při nehodě, ale trval nepoměrně delší dobu.

Řekla bych, že se mé vidění omezilo na jeden temný bod, který náhle zmizel, a zůstala po něm prázdná pustina. Řekla bych, že jsem cítila, jak se otáčím nebo jsem tažena dovnitř a zpět. Všechno, co říkám, je pravda, zažívala jsem pocit naprostého rozpadu, přitahována velkou silou něčím, co jsem neviděla.

Ale ve skutečnosti se nic nepohnulo, nic se nezměnilo, nic výjimečného se nestalo. Jen jsem zažila pocit děsu tak silný, že jsem ztratila pojem o tom, kdo jsem a kde jsem. Ocitla jsem se ve středu chaosu a nebyla schopna mu čelit.

Nemohu tvrdit, že jsem ztratila vědomí, ale jednu dobu jsem o sobě opravdu nevěděla. Probudila jsem se, když jsem zakopla

o kámen na úpatí kopce. Klouzala jsem dolů a přidržovala se trsů trávy a keřů.

Bylo mi na nic a cítila jsem závrať. Plazila jsem se k nízkému dubovému výhonku a opřela se o něj, abych se uklidnila. Poblíž se ozýval křik a hluk a připomněl mi vřavu, kterou jsem slyšela v kamenném kruhu na vrcholu. Ale byly to lidské hlasy, které se hádaly, a já se otočila směrem, odkud přicházely.

MUŽ V LESE

Muži byli ode mě vzdáleni na dohled, když jsem je spatřila. Byli dva nebo tři, oblečení v kiltech, a běželi jako o závod po malé mýtině. Ozývaly se vzdálené údery, které jsem po chvíli identifikovala jako výstřely.

Byla jsem přesvědčená, že mám halucinace, když jsem uviděla dalších pět nebo šest mužů v červených kabátech a kalhotách sahajících po kolena, kteří mávali mušketami. Protřela jsem si oči, abych lépe viděla. Zvedla jsem ruku před obličej a vztyčila dva prsty. Všechno bylo v naprostém pořádku. Žádné přeludy a halucinace.

Zhluboka jsem se nadechla. Vzduch byl pronikavě cítit kvetoucími stromy a také vůní jetele, který rostl u mých nohou. Žádné nezvyklé čichové vjemy.

Pohnula jsem hlavou. Necítila jsem žádnou bolest. Otřes mozku tedy nemám. Pulz byl mírně zrychlený, ale pravidelný.

Vzdálený křik náhle ustal, zaslechla jsem dupot kopyt a uviděla několik koní běžících směrem ke mně. Na hřbetech jim seděli Skotové v kiltech a jódlovali v galštině. Klidila jsem se z cesty, jak nejrychleji jsem mohla, a po nějakém fyzickém zranění ani stopy. Jen ten můj mentální stav.

A pak mě to napadlo, když jsem uviděla jednoho z rudokabátníků, jak padá z koně a hrozí mu pěstí. Samozřejmě. Film! Divila jsem se, že mi to došlo až teď. Natáčejí tady nějaké historické drama, to je všechno. Něco jako Prince Bonnie a jeho družina, nepochybně.

Dobrá. S ohledem na historickou věrohodnost tu byla má přítomnost naprosto nevhodná a štáb by mi jistě nepoděkoval, kdybych jim zkazila záběr. Vplížila jsem se do lesa s úmyslem mýtinu obejít a dostat se na silnici, kde jsem nechala zaparkované auto. Ale chůze byla mnohem obtížnější, než jsem předpokládala. Les byl mladý a hustě porostlý křovím, o němž jsem

zachytávala svými šaty. Musela jsem překračovat velmi opatrně nízké stromky a sukně se mi zaplétala do ostružiní.

Kdyby byl hadem, šlápla bych na něj. Stál tak nepohnutě mezi stromy, jako by byl jedním z nich, a já ho neviděla až do chvíle, kdy mě rukou chytil za rameno. Zakryl mi dlaní ústa a táhl mě zpátky do dubového porostu. Divoce jsem se zmítala. Můj únosce, ať už to byl kdokoli, nebyl o mnoho vyšší než já, ale silnější v ramenou. Cítila jsem jemnou květinovou vůni, snad levandule, a ostrý pach mužského potu. Přestože jsem byla k smrti vyděšená, způsob, jakým mě ten muž svíral, mi připadal důvěrně známý.

Trhla jsem hlavou, abych si uvolnila ústa.

„Franku!“ vybuchla jsem. „Na co si tu proboha hraješ?“ Zmítala jsem se mezi úlevou a vztekem. Otřesená zážitkem z kamenného kruhu jsem neměla pražádnou náladu na hraní.

Sevření rukou povolilo, ale když jsem se na muže otáčela, uvědomila jsem si něco nepatřičného. Nebyla to jen vůně neznámé kolínské, ale cosi mnohem podivnějšího. Stála jsem nepohnutě a vtom jsem pocítila šimrání vlasů vzadu na krku.

„Vy nejste Frank,“ zašeptala jsem.

„Nejsem,“ souhlasil muž a se zájmem si mě prohlížel. „Ale mám bratrance téhož jména. Jenže pochybuji, že byste si mě s ním spletla. Vůbec se mi nepodobá.“

Jak vypadá mužův bratranec, mi bylo v tu chvíli naprosto lhostejné. Ale on sám by klidně mohl být Frankův bratr. Byli stejně urostlí, souměrně stavění, měli stejně tvarované rysy obličeje, stejné čelo a velké světle hnědé oči. Stejně tmavé vlasy, které se vlnily.

Ale vlasy tohoto muže byly dlouhé a stažené vzadu do ohonu koženým páskem. A mužova snědá tvář ukazovala na měsíce, ne roky, strávené venku. Vůbec to nebyla zlatavá barva, kterou Frank získal během našeho pobytu ve Skotsku.

„Tak kdo jste?“ vyzvíдалa jsem plná neklidu. Frank měl hodně příbuzných a známých a já byla přesvědčená, že znám celou britskou větev jeho rodiny. Nebyl v ní nikdo, kdo by připomínal tohoto muže. A Frank by se jistě zmínil o příbuzném žijícím na

Skotské vysočině. Nejen zmínil, ale trval by na tom, abychom ho navštívili a seznámili ho s genealogií rodiny a záznamy týkajícími se pověstného Black Jacka Randalla.

Cizinec zvedl při mé otázce obočí.

„Kdo jsem? Mohl bych vám položit stejnou otázku, madam. Ze stejného důvodu.“ Zkoumavě si mě měřil od hlavy k patě, nestydatě okukoval moje červené květované šaty a s úsměškem si prohlížel mé nohy. Vůbec jsem jeho pobavenému výrazu nerozuměla, ale příšerně mě znervózňoval. Ustoupila jsem o krok nebo dva zpátky a narazila do stromu.

Muž si mě konečně přestal prohlížet a otočil se stranou. Odtáhl ruku a já pocítila obrovskou úlevu.

Sebral svůj červený kabát přehozený přes větev dubu. Očistil ho od listů a začal se oblékat.

Vyjekla jsem údivem a on se na mě znovu upřeně podíval. Kabát byl šarlatově rudý, dlouhý a bez klop a vepředu měl šňůrky. Kožené manžety na rukávech byly široké tak šest palců a na ramenech se blyštěly zlaté epolety. Byl to vojenský, dragounský kabát. Pak mě napadlo – je to nějaký herec, ovšem. Ze štábu, který jsem viděla na druhé straně lesa. Ačkoli krátký meč zavěšený za opaskem vypadal mnohem realističtěji než pouhá herecká rekvizita.

Přitiskla jsem se ke kmeni stromu za mnou, abych cítila pevnou oporu, a zkřížila ruce na prsou.

„Kdo zatraceně jste?“ zeptala jsem se znovu. Hlas mi zněl ustrašeně a já si to dobře uvědomovala.

Ignoroval moji otázku, jako by ji neslyšel, a zavazoval si šňůrky na kabátě. Když skončil, opět se soustředil na mě. Uklonil se posměšně s rukou přiloženou na srdci.

„Já jsem, madam, Jonathan Randall, vážený pán, kapitán Jeho Veličenstva, osmý dragounský pluk. K vašim službám, madam.“

Dala jsem se do běhu. Přerývaně jsem oddechovala, když jsem se prodírala nízkými duby a olšemi, nedbajíc na ostružiní, kopřivy, kameny a spadlé kmeny, všechno, co mi leželo v cestě. Slyšela jsem za sebou křik, ale byla jsem tak vyděšená, že jsem nedokázala určit, odkud se ozývá.

Bezhlavě jsem prchala, větve mě šlehalý do rukou a tváří, klopytala jsem a odírala si kotníky o kameny. Nebyla jsem schopná jediné rozumné úvahy. Chtěla jsem jen být daleko od něho.

Silná ruka mě chňapla a strhla dolů a já žuchla na zem. Hrubé prsty mě přitiskly na záda a kapitán Jonathan Randall už klečel na kolenou nade mnou. Těžce dýchal a při pronásledování ztratil svůj meč. Byl rozcuchaný, špinavý a hodně rozzlobený.

„Co vás to k čertu popadlo takhle utéct?“ zeptal se. Prameny tmavých vlasů se mu uvolnily a padaly do čela. Vypadal jako Frank, když se zlobí.

Sklonil se nade mnou a chytil mě za paže. Lapala jsem po dechu a snažila se uvolnit, ale podařilo se mi pouze strhnout ho přímo na mě.

Ztratil rovnováhu a dopadl na mě plnou vahou. V tom okamžiku jeho hněv překvapivě zmizel.

„Ach, tak o to vám jde?“ řekl se smíchem. „Nechtěl jsem vás obtěžovat, ale vy jste si vybrala – poněkud nevhodnou chvíli.“ Přitiskl mi stehna k zemi a já ucítila bolestivý náraz kamene na zadní části těla. Zavrtěla jsem se a chtěla kámen odstranit. Pevně mě sevřel koleno a ramena tlačil k zemi. Otevřela jsem ústa popuzena jeho brutalitou.

„Co to...“, spustila jsem, ale sehnul hlavu, políbil mě a zavřel mi tak ústa. Jazykem vnikl dovnitř a ohledával, zkoumal a nořil se hloub a hloub s drzou dotěrností. Pak náhle přestal stejně nečekaně, jako začal.

Poplácál mě po tváři. „Docela dobré, zlato. Snad později. Až budu mít volno.“

Zalapala jsem po dechu a zakřičela mu do ucha. Škulbl sebou, jako bych mu do něj vrazila žhavý drát. Využila jsem chvíle jeho nepozornosti a vrazila mu koleno mezi nohy. Zaskučel a začal se svíjet na zemi mezi spadáným listím.

Škrábala jsem se nemotorně na nohy. Rozhlížela se zoufale kolem a hledala možnost úniku, ale byli jsme zaklíněni mezi žulovými balvany, které jsou na Skotské vysočině tak typické. Chytil mě, svým tělem zatarasil průrvu mezi kameny a v jeho hezké opálené tváři se objevil výraz hněvu a zvědavosti zároveň.

„S kým jste to byla?“ zeptal se. „Kdo je Frank? V mém oddílu není nikdo toho jména. Nebo je to nějaký místní buran?“ šklebil se výsměšně. „Ale kůže vám nesmrdí hnojem, takže jste určitě nebyla s podruhem. Vypadáte dost fajnově na to, aby si vás místní farmáři mohli dovolit.“

Zaťala jsem pěst, pobouřena jeho slovy.

„Nemám vůbec potuchy, o čem to mluvíte, a byla bych vám vděčná, kdybyste mě nechal odejít,“ řekla jsem výhružným tónem. Ten většinou platil na nemocniční zřízence nebo mladé začínající lékaře, ale nikoli na kapitána Randalla. Potlačovala jsem strach a zmatek, které se mě zmocnily a úplně mě ochromily.

Zavrtěl pomalu hlavou a znovu si mě zkoumavě měřil.

„Ptám se sám sebe, zlato,“ řekl ledabylým tónem, „proč je děvka jako ty takhle oblečená, dokonce má i boty? A docela pěkné,“ dodal a pohlédl na mé holé nohy.

„Cože!“ vybuchla jsem.

Naprosto mě ignoroval. Opět mi pohlédl do tváře a náhle ke mně přistoupil a chytil za bradu. Vyškubla jsem se a vykřikla.

„Nesahejte na mě!“ Jeho prsty byly jako z ocele. Znovu mě popadl za bradu a otáčel hlavou ze strany na stranu ve světle slábnoucího odpoledního slunce.

„Jemná kůže dámy, přísahal bych,“ zamumlal si pro sebe. Naklonil se ke mně a začichal. „A francouzská vůně ve vlasech.“ Pustil mě a já si otřela bradu, abych se očistila od jeho dotyku.

„Ty šaty ti mohl koupit nějaký tvůj mecenáš,“ dumal nahlas, „ale mluvíš také jako dáma.“

„Mockrát děkuji,“ vyhrkla jsem. „A teď mi zmizte z cesty. Můj manžel mě očekává. Když se nevrátím do deseti minut, půjde mě hledat.“

„Ach, váš manžel?“ Posměšný výraz v jeho tváři se poněkud vytratil, ale úplně nezmizel. „A jak se jmenuje váš manžel? A kde je? A proč dovolí své ženě potulovat se po opuštěném lese v polooblečeném stavu?“

V hlavě jsem měla zmatek a můj mozek nedokázal zpracovat zážitky dnešního odpoledne. Ale cosi mi říkalo, že v této naprosto absurdní situaci by bylo nebezpečné říci muži Frankovo

jméno – vyvstaly by další problémy. Proto jsem mlčela a snažila se proklouznout kolem něho. Chytil mě svalnatou paží a pevně držel.

Odněkud shůry se ozvalo silné zaprašění, pak se mi zatmělo před očima a ozval se dutý úder. Kapitán Randall ležel na zemi u mých nohou pod masou čehosi, co vypadalo jako balík starých hadrů. Z něj se vysunula snědá mozolnatá pěst a pak kostnatá ruka a ozvala se hlučná rána. Kapitánovy nohy ve vysokých kožených botách, které se ještě před chvílí zběsile zmítaly, najednou ochably.

Dívala jsem se do něčích pronikavých černých očí. Šlachovitá ruka, která dočasně vyřadila kapitána z boje, mě uchopila za předloktí.

„A kdo jste, sakra, vy?“ zeptala jsem se udiveně. Můj zachránce, pokud mu tak mohu říkat, byl o několik palců menší než já, spoře stavěný, ale ruce, které mu vyčuhovaly z potřhané košile, měl docela svalnaté. Celý vypadal jako houžev, nebyl hezký, tvář měl poďobanou od neštovic, nízké čelo a úzkou čelist.

„Tudy.“ Stále mě držel za ruku a já, otřesená nedávnými událostmi, ho poslušně následovala.

Můj průvodce si zručně razil cestu mezi olšovým porostem, kolem velké skály, a najednou jsme se ocitli na pěšině. Všude kolem rostl vřes a stezka před námi se chvílemi ztrácela ve strmém svahu.

Nejistě jsem kráčela za ním a nahlas se zeptala, kam to vlastně jdeme? Můj společník neodpovídal, tak jsem otázku opakovala. „Kam to k čertu jdeme?“

K mému překvapení se ke mně otočil zkroucenou tváří a strčil do mě. Než jsem stačila promluvit a protestovat, zakryl mi ústa rukou a stáhl vedle sebe na zem.

Už ne! Pomyslela jsem si zoufale a snažila se vymanit ze sevření podivného společníka, ale náhle jsem zaslechla hlasy. Ozývaly se stále hlasitěji a doprovázely je zvuky šplouchání a cákání. Nepochybně to byly hlasy Angličanů. Chtěla jsem znovu vykřiknout. Kousla jsem svého průvodce do ruky a ucítila zápach po heryncích. Pak mě cosi udeřilo zezadu do hlavy a zatmělo se mi před očima.

Z večerní mlhy se před námi náhle vynořil kamenný dům. Okenice byly pevně zavřené a úzkými škvírami pronikalo světlo. Neměla jsem vůbec ponětí, jak dlouho jsem byla v bezvědomí, a netušila, jak je tohle místo vzdálené od kopce Craigh na Dun nebo od města Inverness. Seděla jsem na hřbetu koně a za mnou můj únosce. Rukama se pevně držel sedla, ale pohybovali jsme se velmi pomalu, protože nikde nebyla žádná cesta.

Cítila jsem se docela dobře, neměla žádné příznaky otřesu mozku nebo jiná zranění způsobená úderem, jen mě v týle trochu bolela hlava. Můj únosce, málomluvný muž, odpovídal neochotně na mé otázky, požadavky a jízlivé poznámky jednoslovným „Mmmhm.“ Pokud bych měla nějaké pochybnosti o jeho národnosti, výslovnost ho odhalila. Můj únosce byl Skot.

Moje oči si postupně zvykaly na přibývající šero, v němž kůň každou chvíli zakopával o kameny a keře. Když jsem konečně uviděla záblesk světla před námi, zaradovala jsem se. Vzápětí jsme se ocitli v domě s jednou místností osvětlenou pouze ohněm, několika svíčkami a podezřele vypadající olejovou lampou.

„Co to máš, Murtaghu?“

Muž s vychytralou tváří mě popadl za rameno a tlačil směrem k ohništi.

„Nevěstka od Anglánů, Dougale. Aspoň tak mluví.“ V místnosti bylo několik mužů, všichni na mě civěli, někteří zvědavě, jiní žádostivě. Šaty jsem měla rozedrané na cáry a pomyslela si, že se musím nějak zakrýt. Ňadra mi vykukovala z potrhaného výstřihu a bylo mi jasné, že si toho muži všimli. Přesto jsem zavrhla nápad svázat oba roztržené konce živůtku dohromady, abych zbytečně nevzbudila pozornost přítomných. Místo toho jsem se odvážně zadívala na jednoho z mužů, aby nepoznali, že se jich bojím.

„Ach, hezoučká, ať už je od Anglánů, nebo ne,“ řekl muž; tlustý, oplzle vypadající chlapík sedící u ohně. V ruce držel kus chleba a cpal se. Vstal a přistoupil ke mně. Chytil mě za bradu, zvedl ji a hrubě mi odhrnul vlasy z obličeje. Několik chlebových drobků mi přitom spadlo za výstřih. Ostatní muži se shromáždili kolem, byli špinaví a zarostlí a páchli potem a alkoholem. Všichni měli na sobě kilty – zvláštní, i v této části vysočiny. Ocitla jsem se snad na shromáždění nějakého klanu?

„Pojď sem, děvče,“ vyzval mě velký muž s hustými hnědými vousy, jenž zůstal sedět u stolu vedle okna. Z jeho rozkazu jsem pochopila, že se zřejmě jedná o vůdce celé skupiny. Muži se neochotně rozestoupili a Murtagh mě postrčil dopředu.

Tmavovlasý muž si mě pozorně prohlížel a na tváři se mu neobjevil žádný výraz. Není ošklivý, pomyslela jsem si, ani nepřátelský. Přesto bych netoužila potkat ho sama v lese.

„Jak se jmenuješ, děvče?“ Hlas měl na tak velkého muže velmi jemný. Nebyl to hluboký bas, jaký bych očekávala.

„Claire... Claire Beauchampová,“ řekla jsem rozhodně a pozula své dívčí jméno. Pokud by žádal výkupné, nechtěla jsem ho dovést k nic netušícímu Frankovi. A nebyla jsem si jistá, jestli si přeji, aby ten drsně vyhlížející muž věděl, kdo jsem. Nejdřív jsem chtěla vědět, kdo jsou oni. „A vy jste...“ Muž mě ignoroval.

„Beauchampová?“ Zvedl husté obočí a ostatní muži ztuhli údivem. „To je francouzské jméno, že?“ Vyslovil moje jméno dokonalou francouzštinou, ačkoli já ho vyslovila po anglicku „Beechampová.“

„Ano, je to pravda,“ odpověděla jsem překvapeně.

„Kde jsi k ní přišel?“ zeptal se Dougal a obracel se na Murtagha, který se občerstvoval z kožené čutory.

Malý snědý mužik se zavrtěl. „Na kopci Craigh na Dun. Mluvila s jedním kapitánem od dragounů, kterému jsem ji odvedl,“ dodal a významně sraštil obočí. „Hádali se, jestli je ta dáma nevěstka, nebo ne.“

Dougal si mě ještě jednou změřil a nepřehlédl žádný detail na mých potištěných bavlněných šatech a vycházkových botkách.

„Aha. A co tvrdila ta dáma?“ vyzvídal a výsměšně zdůraznil slovo „dáma“.

Murtagh se zatvářil škodolibě. Šklebil se jedním koutkem svých tenkých úst. „Říkala, že není. Kapitánovi se to zřejmě nepozdávalo a chtěl ji podrobit zkoušce.“

„Mohli bychom udělat to samé.“ Tlustý muž s černými vousy přikročil ke mně s rukama na opasku. Ucouvla jsem zděšeně ke zdi.

„To stačí, Ruperte.“ Dougal mě nespustil z očí a v jeho hlase zazněla rozhodnost, která Ruperta přiměla, aby všeho nechal. Ve tváři se mu objevil zklamaný výraz.

„Neměl jsem na mysli znásilnění, a navíc na to teď nemáme čas.“ Ulehčeně jsem si odechla při těch slovech, ale stále jsem byla nervózní z lascivních pohledů okolostojících mužů. Připadala jsem si, jako bych tála před publikem ve spodním prádle. Marně jsem si lámala hlavu nad tím, kdo ti bandité z vysočiny, kteří vypadali tak krvelačně, vlastně jsou.

„Co říkáš ty, Murtaghu?“ zeptal se Dougal mého únosce. „Zdá se, že o Ruperta nemá zájem.“

„To není žádná zkouška,“ namítl malý holohlavý chlapík. „Nenabídl jí žádné stříbro. Nemůžeme čekat, že by taková ženská šla s Rupertem bez placení – předem,“ dodal za všeobecného veselí svých kumpánů. Dougal ukončil zábavu rázným gestem a pokynul hlavou směrem ke dveřím. Holohlavý chlapík poslušně vyklouzl ven do tmy.

Murtagh, který se jediný nesmál, si mě zle prohlížel. Zavrtěl hlavou a podrbal se na čele.

„Ne,“ řekl konečně. „Nemám tušení, co by mohla být – nebo kdo – ale vsadím svou nejlepší košili, že to není nevěstka.“ Doufala jsem, že tou nejlepší košilí nemíní tu, kterou měl na sobě, rozdrbanou a špinavou.

„Nic o ní nevíš, Murtaghu,“ posmíval se Rupert, ale Dougal ho okřikl.

„Zjistíme to později,“ řekl pak příkře. „Máme před sebou dnes v noci dlouhou cestu a nejdříve musíme něco udělat pro Jamieho. Takhle není schopen jízdy.“

Stála jsem ve stínu blízko ohniště a vyčkávala, co se mnou bude. Murtagh ke mně přistoupil, rozvázal mi ruce a pak mě odvedl stranou. Možná bych mohla zmizet, zatímco oni budou pryč. Pozornost mužů se teď soustředila na mladíka krčícího se na stoličce v koutě. Během výslechu se na mě ani nepodíval, seděl se sklopenou hlavou a sepjatýma rukama a kýval se pravidelně dopředu a dozadu sužován bolestí.

Dougal ho opatrně vzal za ruce. Jeden z mužů stáhl mladíkovi pléd z košile zbrocené krví. Malý muž s tenkým knírem přistoupil blíž a rozřízl mladíkovi košili od límce do pasu. Pak mu ji opatrně stáhl z ramen.

Otrásla jsem se hrůzou. Na ramenech zela rána, hluboká a nebezpečně vypadající, a vytékala z ní krev mladíkovi na prsa. Ale ještě víc mě vyděsil pohled na ramenní kloub. Byl silně deformovaný a paže visela dolů v nezvyklém úhlu.

Dougal zaklel. „Mmmh. Je vykloubená. Chudák hoch.“ Mladík poprvé za celou dobu vzhlédl. Tvář měl zkřivenou bolestí a zarostlou rezavým strništěm, ale vypadal docela dobrosrdečně.

„Vykloubil jsem si ruku, když mě výstřel z muškety srazil ze sedla. Přistál jsem celou vahou na ruce a *křup!*“

„Křup, to je to správné slovo.“ Muž s knírkem, nepochybně také Skot, podle přízvuku zřejmě vzdělaný, hýbal mladíkovým ramenem a bolestivě se šklebil. „Ta rána není problém. Kulka prošla skrz a rána je čistá – krev vyšla ven.“ Sebral kus umazaného hadru ze stolu a zbylou krev setřel. „Ale nevím, co mám dělat s tím vykloubeným ramenem. Potřebovali bychom chirurga, aby vrátil kloub na místo. S tím asi nebudeš moci jet na koni, že, chlapče?“

Výstřel z muškety? Chirurg?

Pobledlý mladík zavrtěl hlavou. „Bolí mě to i vsedě. Nemohu řídit koně.“ Zavřel oči a kousal se do spodního rtu.

Murtagh se netrpělivě ozval. „Nemůžeme ho tady nechat, nebo snad ano? Ti parchanti sice nejsou dobří stopaři, ale tohle místo dříve či později objeví. A Jamie může být sotva pokládán za podruha s tímhle zraněním.“

„Neměj obavy,“ řekl Dougal odhodlaně. „Nenechám ho tady.“

Kníratý muž vzdychl. „Nedá se nic dělat. Musíme se pokusit vrátit kloub zpátky. Murtaghu, Ruperte, podržte ho. Zkusím to.“

Sledovala jsem soucitně, jak uchopil chlapce za zápěstí a loket a tlačil je směrem vzhůru. Dovedla jsem si představit, jak strašlivou bolest chlapec zažívá. Pot mu stékal po tváři, ale ani nezasténal. Náhle přepadl dopředu a od pádu na zem ho zachránilo jen pevné sevření obou mužů.

Jeden mu strčil do úst koženou čutoru. Ucítla jsem závan alkoholu. Mladík se rozkašlal, ale nedokázal nic polknout. Tmavě žlutá tekutina mu stékala po krku a hrudi.

„Jsi připraven na další pokus, hochu?“ zeptal se holohlavý muž. „Možná by to mohl zkusit Rupert,“ navrhl a otočil se k němu.

Rupert si zamnul ruce a chytil chlapce za zápěstí, rozhodnutý vrátit vyhozený kloub na místo brutální silou.

„Neodvažujte se to udělat!“ vykřikla jsem s profesionální nevolí a vrhla se dopředu sledována užasými mužskými pohledy.

„Co máte na mysli?“ vyštěkl holohlavý chlapík rozzlobený mou nečekanou aktivitou.

„Mám na mysli, že mu tak zlomíte ruku,“ odsekla jsem. „Ustupte mi z cesty, prosím.“ Odstrčila jsem Ruperta a sama uchopila mladíka za zápěstí. Ten vypadal mým počínáním stejně zmatený jako všichni ostatní, ale neprotestoval. Kůži na těle měl horkou, ale horečku neměl, usoudila jsem.

„Musíme dostat kost paže do správného úhlu předtím, než ji vrátíme na místo,“ řekla jsem. Táhla jsem zápěstí nahoru a loket dolů. Mladík byl opravdu urostlý a ruku měl těžkou jako olovo.

„Tohle je nejhorší úkon,“ vysvětlovala jsem mu. Ohnula jsem loket a opatrně ho nadzvedla.

Chlapcova ústa se zkřivila, ale úsměv to nebyl. „Nemůže to bolet víc než dřív. Dej se do toho, děvče.“ Tentokrát jsem se potila já. Napravit ramenní kloub patří k těm nejobtížnějším zákrokům. Rameno bylo vykloubené už několik hodin a svaly byly ztuhlé a naběhlé. Musela jsem použít veškerou sílu, kterou jsem oplývala. Ohniště bylo nebezpečně blízko a já jen doufala, že do něj oba nespadneme při mém namáhavém počínání.

Najednou se ozvalo slabé křupnutí a kloub byl zpátky na svém místě. Mladík vypadal překvapeně. Sáhl si rukou na rameno, aby si byl naprosto jistý.

„Už to nebolí!“ Na tváři se mu objevil široký úsměv plný úlevy.

„Potřebujete být několik dní v klidu. Nesmíte kloub namáhat asi tak dva až tři dny. Až ho začnete používat, musíte být velmi

opatrný. Přestat, když vás to začne bolet, a denně přikládat horký obklad.“

Mladík uctivě naslouchal mým radám, zatímco ostatní muži se na mě dívali ušaslými a podezíravými pohledy.

„Jsem zdravotní sestra, jak vidíte,“ vysvětlovala jsem na svou obranu.

Dougal s Rupertem na mě zírali s ustrašenou úctou. Vyměnili si pohledy a pak Dougal, dívaje se mi na prsa, prohlásil:

„Povedlo se vám to,“ řekl a zamrkal na mě. „Na kojnou jste docela zručná. Zřejmě se vyznáte i v léčení. Můžete tomu chlapci ovázat ránu, aby mohl jet na koni?“

„To mohu, ano,“ řekla jsem s potřebnou vážností. „Za předpokladu, že tu máte nějaké obvazy. Ale co jste myslel tou ‚kojnou‘?“

Nedočkala jsem se odpovědi a Dougal se zatím otočil do rohu, kde se krčila jakási žena. Obklopena tolika muži jsem si přítomnosti té ženy ani nevšimla. Byla oblečená velmi zvláště do dlouhé rozedrané sukně, haleny s dlouhými rukávy a něčeho, co vypadalo jako vesta. Oblečení bylo špinavé stejně jako její tvář. Rozhlédla jsem se pozorně po místnosti a s nelibostí konstatovala, že tam není ani elektřina, ani vodovod a kanalizace. Proto tu asi bylo tolik špíny.

Žena udělala pukrle, proběhla kolem Ruperta a Murtagha a začala se hrabat v malované dřevěné truhle, z níž vytáhla hromadu starých hadrů.

„Ne, tyhle ne,“ řekla jsem rozhodně. „Rána musí být nejdříve vydezinfikovaná a pak ovázaná čistou látkou, pokud tu nemáte sterilní obvazy.“

Následovaly udívené obličej. „Vydezinfikovaná?“ žasl malý mužík.

„Ano, samozřejmě,“ řekla jsem kategoricky a pomyslela si něco o mužově mdlém rozumu. „Z rány musí být odstraněna všechna nečistota, aby se zničily bakterie a rána se dobře hojila.“

„Cože?“

„Jako dezinfekci můžeme použít třeba jód,“ řekla jsem. Muži se tvářili naprosto nechápavě. Zkusila jsem to znovu. „Kyslíčník?“ navrhla jsem. „Nebo snad čistý alkohol?“ Zjevně se jim

ulevilo. Konečně jsem našla slovo, kterému rozuměli. Murtagh mi podal koženou čutoru. Hlasitě jsem zavzdychala. Věděla jsem sice, že lidé z vysočiny jsou poněkud primitivní, ale tohle bylo příliš.

„Podívejte,“ pokračovala jsem s nekonečnou trpělivostí. „Proč ho neodvezete do města? Není to přece daleko a jistě tam je nějaký lékař.“

Žena na mě civěla s pusou dokořán. „Do jakého města?“

Dougal náš rozhovor neposlouchal. Díval se soustředěně do tmy za oknem zakrytým špinavým závěsem. Pak tiše vyklouzl ze dveří a vyšel do temné noci. Muži přestali mluvit a mlčky vyčkávali.

Ve chvílce byl zpátky a táhl za sebou holohlavého muže. Do místnosti zavanul chladný noční vzduch, prosycený vůní borovic.

„Ne, nikdo tu není. Můžeme vyrazit, dokud je to bezpečné.“

Pohlédl na mě, odmlčel se a přemýšlel. Najednou se rozhodl a pokynul mi.

„Půjde s námi.“ Hrabal se v hromadě hadrů na stole, až konečně vytáhl zamaštěný kus látky vypadající jako šátek na krk, který pamatuje lepší časy.

Muž s knírkem očividně nebyl nadšený rozhodnutím Dougala vzít mě s sebou.

„Proč ji tedy nenecháme?“

Dougal si ho netrpělivě změřil a Murtagh pohotově odpověděl. „Ať už jsou rudokabátníci kdekoli, do úsvitu tu určitě budou. Jestli je ta ženská anglická špionka, nemůžeme ji tu nechat a riskovat, že jim prozradí, jakým směrem jsme šli. A jestli není – podíval se na mě podezíravě – nemůžeme ji tu nechat samotnou.“ Zatvářil se o něco přívětivěji a dotkl se mých šatů. „Mohla by pro nás být cenná, kdybychom žádali výkupné. Je to fajnové zboží.“

„Přesně tak,“ souhlasil Dougal. „Může nám být cestou užitečná. Zdá se, že se vyzná v léčení. Ale teď už neztrácejme čas. Obávám se, že budeš muset jet bez ‚vydezinfikování‘, Jamie,“ řekl a poklepal mladíkovi po zádech. „Můžeš řídit koně jednou rukou?“

„Jo.“

„Hodný chlapec. Tady,“ pokračoval a hodil mi roztrhaný kus látky. „Zavaž mu ránu, rychle. Ať můžeme jet. Vy dva si vezměte na starost koně,“ řekl a otočil se k Rupertovi a muži s vychytralou tváří.

Ošívala jsem se nechutí.

„Tohle nemůžu použít,“ stěžovala jsem si. „Je to špinavé.“ Dougal mě uchopil za rameno a zle se na mě podíval. „Udělej to,“ přikázal.

Odstrčil mě a zmizel venku následován svými dvěma kumpány. Poněkud otřesená jsem se chystala splnit úkol. Pomyšlení, že ovážu čerstvou ránu špinavým šátkem, se přičilo mé profesionální cti. Proto jsem se znovu ponořila do hromady starých hadrů, hledajíc něco vhodnějšího, a po chvíli marného úsilí se rozhodla. Utrhla jsem kus látky z živůtku mých šatů. Nebyl sice sterilní, ale byl alespoň čistý.

Bavlněná košile zraněného mladíka byla stará a roztrhaná, ale překvapivě pevná. Utrhla jsem pruh z rukávu a udělala z něho cosi jako popruh. Ustoupila jsem dozadu, abych přehlédla výsledek své práce, a vrazila do Dougala, jenž se v tichosti vrátil a pozoroval mé počínání.

„Dobrá práce, děvče. Pojd', jsme přichystaní.“

Podal umouněné ženě kovovou minci a vystrčil mě z domu. Za námi se ploužil Jamie s pobledlým obličejem. Ukázalo se, že je velmi vysoký, dokonce o několik palců vyšší než Dougal.

Vousatý Rupert s Murtaghem už měli připravené koně. Bylo jich šest a oba muži jim mně nesrozumitelnou galštinou šeptali cosi do uší. Měsíc nesvítíl, ale přesto se kovové postroje koní leskly ve svitu hvězd. Zvedla jsem hlavu a oněměla úžasem. Noční obloha byla plná hvězd a já takovou nádheru dosud neviděla. Rozhlédla jsem se po okolním lese a pochopila jsem. Poblíž nebylo žádné osvětlené město a hvězdy úplně opanovaly temnou noc.

A pak mi to došlo. Zamrazilo mě po celém těle. Žádné osvětlené město. „Jaké město?“ ptala se přece žena v domě. Byla jsem zvyklá na zatemnění během válečných let a nedostatek světla mi

nevadil. Ale teď bylo po válce a světla Inverness by musela být vidět na míle daleko.

Muži vypadali v temnotě jako tmavá masa. Napadlo mě pokusit se utéci jim do lesa, ale Dougal přečetl mé myšlenky, chytil mě za loket a přitáhl k sobě.

„Jamie, nasedni,“ vyzval ho. „To děvče bude řídit místo tebe.“ Silně mi stiskl paži. „Umíš držet otěže, doufám. Pojedeš těsně za námi. Nic na nás nezkoušej. Nebo ti podříznu krk. Rozuměla jsi?“

Ustrašeně jsem přikývla, neschopná ze sebe vypravit větu. Jeho hlas nezněl až tak výhružně, ale já mu věřila každé slovo a pomýšlení na útěk mě docela opustilo. Nevěděla jsem, kde se nacházím, kdo jsou mí společníci, proč odjíždíme tak narychlo a kam jedeme. Ale neměla jsem jinou možnost než poslechnout. Bála jsem se o Franka, který mě už jistě začal hledat, ale na takové myšlenky teď nebyl čas.

Dougal pustil mou paži a postavil se vedle mě. Stála jsem přihloupě a zírala na něho. Netrpělivě zasyčel, „Tvoji nohu! Dej mi nohu! Levou nohu,“ upřesnil opovržlivě. Zvedla jsem levou nohu, on ji pevně uchopil a vyhodil mě do sedla před Jamieho, který mě objal zdravou rukou.

Přestože celá situace byla krajně nezvyklá, byla jsem vděčná za bezprostřední blízkost mladého Skota. Byl cítit kouřem, krví a potem, ale noční vánek byl svěží a já se pohodlně opřela o jeho široký hrudník.

Chytila jsem pevně koženou uzdu a vydali jsme se do jasné noci. Ostatní muži jeli mlčky, jen se obezřetně rozhlíželi po krajině. Koně se po chvíli dali do klusu a my se ocitli na cestě. Cítila jsem se v tom tichu nesvá a neměla s kým promluvit.

Můj společník se v sedle držel jen obtížně. Pevně svíral koně stehny a vybízel ho k rychlejšímu pohybu. Držela jsem se rukou krátkého sedla, abych nespadla. Už předtím jsem na koni jela, ale tohle bylo něco jiného.

Po nějaké době jsme dojeli na křižovatku, zastavili se a holo-
hlavý muž si cosi šeptal s Dougalem. Jamie uvolnil koni uzdu, aby se mohl popásat na trávě.

„Opatrně!“ hlesla jsem. „Nevrťte sebou tak, nebo vám spadne obvaz. Co chcete udělat?“

„Chci přes tebe přehodit můj pléd,“ odpověděl. „Celá se třeseš. Ale jednou rukou to nesvedu. Můžeš mi rozepnout tu sponu?“

Oba jsme se chvíli nešikovně namáhali, než se nám podařilo uvolnit pléd. Pak mi přehodil oba konce přes ramena a přichytil je pod sedlem. Oba dva jsme teď byli v teple.

„Tak,“ řekl. „Nechceme, abys zmrzla dřív, než dojedeme do cíle.“

„Děkuji,“ řekla jsem vděčně. „A kam vůbec jedeme?“

Neviděla jsem mu do obličeje a on se na chvíli odmlčel a pak odpověděl. „Abych ti řekl pravdu, děvče, sám nevím. Poznáme to, až tam budeme.“

Krajina, kterou jsme projížděli, mi připadala povědomá. Určitě jsem znala skálu přede mnou, připomínající kohoutí ocas.

„Kohoutí skála,“ vykřikla jsem.

„Jo, poznala,“ řekl můj společník nevzrušeně.

„Nepoužívali ji Angličané jako úkryt?“ zeptala jsem se, snažíc se rozpomenout na místní historii, do níž mě Frank zasvěcoval minulý týden celé hodiny. „Jestli je tu někde anglická hlídka...“ zaváhala jsem. Pokud by tu opravdu byla anglická hlídka, bylo by to krajně podivné. Znovu jsem si vzpomněla na kapitána Jonathana Randalla a mimoděk se otřásla. Všechno, co jsem viděla od chvíle, kdy jsem vyšla z megalitického kruhu, bylo naprosto iracionální, včetně setkání s Frankovým pra-pra-prapředkem v lese. Tvrději jsem zapudila takové myšlenky, ale nebyla schopná nalézt žádné rozumné vysvětlení.

Napadlo mě, že se jedná o nějaký obzvláště živý sen, ale Randallův polibek byl nezvykle fyzický. Pak mě napadlo, že jsem upadla do polospánku poté, co mě Murtagh udeřil do hlavy. Bolest v zátylku se stále připomínala, ale zároveň jsem cítila tlak na stehnech svírajících koňský hřbet. A to jistě žádný sen nebyl. A ta krev. Už předtím se mi často zdávalo o krvi, ale teď jsem cítila její pach, který vydával muž sedící za mnou.

„Tss,“ zamlaskal na koně a vedl ho směrem k ostatním mužům, kteří se seskupili a probírali cosi v galštině.

Na pokyn velitele Jamie, Murtagh a holohlavý muž ustoupili zpět, zatímco dva další se rozjeli ke skále vzdálené asi čtvrt míle. Na nebi vykoul měsíc a světlo bylo jasné tak, že bylo vidět lístky slézu rostoucího kolem cesty. Ale za skálou se mohl kdokoli skrývat.

Když muži dojeli ke skále, ozvaly se výstřely z muškety. Vzápětí se ozval krvelačný řev a náš kůň poskočil dopředu, jako by ho někdo zezadu bodl ostrým předmětem. Vyrazili jsme po vřesovišti směrem ke skále společně s Murtaghem a dalším z mužů a nocí se nesl příšerný řev.

Držela jsem se křečovitě sedla, abych nespadla, ale Jamie mě hrubě chytil kolem pasu a shodil na zem. Kůň se vzepjal a znovu prudce vyrazil kolem skály jižním směrem. Ještě jsem zahlédla jezdce skrčeného v sedle a kůň už zmizel ve stínu skály. Když se znovu objevil, sedlo bylo prázdné.

V panující tmě se ozýval pouze křik a výstřely z mušket.

Vymotala jsem se z křoví a z šatů sbírala lístky a větvičky, které na nich zůstaly. Olízla jsem si škrábanec na ruce a potichu vyčkávala. Za skálou se ozývala bojová vřava a já čekala, jak souboj dopadne. Kdyby zvítězili Skotové nebo alespoň zůstali naživu, jistě by se pro mě vrátili. Pokud ne, musela bych vysvětlovat Angličanům, jak jsem se ocitla ve společnosti Skotů.

Snad by bylo lepší vyhnout se oběma stranám. Teď už jsem věděla, kde jsem, a přemýšlela, jak se dostanu do nejbližšího města nebo vesnice, které jsem znala. Byla jsem připravená na dlouhou pěší túru. Odhodlaně jsem vykročila k cestě a klopýtala o žulové balvany rozeseté kolem Kohoutí skály.

Světlo měsíce bylo ošidné. Přestože jsem viděla každý detail na zemi, nedokázala jsem odhadnout vzdálenost. Zvedala jsem proto nohy nesmyslně vysoko, abych se vyhnula neexistujícím překážkám. Šla jsem tak rychle, jak jsem jen mohla, a poslouchala zvuky za mnou.

Bojová vřava ustala ve chvíli, kdy jsem došla na cestu. Uvědomovala jsem si, že jsem příliš vidět, ale po cestě jsem jít musela, pokud jsem se chtěla dostat do města. Ve tmě jsem se jen stěží orientovala a litovala, že jsem ignorovala Frankovy pokusy naučit se určit směr podle hvězd. Když jsem na něho pomyslela,

chtělo se mi plakat, a tak jsem raději začala přemýšlet o všem, co se mi dnes přihodilo.

Zdálo se to sice neuvěřitelné, ale všechno nasvědčovalo tomu, že jsem se ocitla někde, kde dosud panují zvyky a poměry z konce osmnáctého století. Ať už to bylo směšné oblečení nebo zranění mladíka Jamieho, které bylo způsobeno pravděpodobně kulkou z muškety, soudě podle toho, jak vypadalo. Chování mužů vůbec nepřipomínalo herecký výkon, všichni byli neobvykle vážní a dýky a meče byly opravdové.

Mohla snad existovat nějaká uzavřená enkláva, kde si obyvatelé pravidelně připomínají historické události? Slyšela jsem, že se takové věci dějí v Německu, ale ne ve Skotsku. *Slyšela jsi někdy o hercích, kteří se strílejí mušketami?* posmívala se racionální část mého mozku.

Otočila jsem se, abych si ujasnila svoji pozici, a pak zkoumala obzor před sebou. Ztuhla mi krev v žilách. Předě mnou nebylo vůbec nic. Jen vzrostlé borovice, jejichž tmavé siluety čnely proti setmělé obloze. Kde byla světla Inverness? Jestli je za mnou Kohoutí skála, Inverness musí být ani ne tři míle jižním směrem. Na tu vzdálenost bych světla musela vidět.

Roztrásla jsem se rozčilením. Okamžitě jsem zamítla pošetilou myšlenku, že jsem se ocitla v jiném čase. Inverness přece leží na stejném místě už téměř šest set let. Možná tam bylo. Ale ne osvětlené. Napadlo mě, že tam snad nemají elektrické osvětlení. To bylo možné vysvětlení. Ale čeho?

Předě mnou se vynořil stín tak blízko, že jsem do něj málem vrazila. Potlačila jsem výkřik a chtěla utéci, ale obrovská ruka mě chňapla za rameno.

„Neboj se, děvče. To jsem já.“

„Toho jsem se právě bála,“ řekla jsem úsečně, ale ve skutečnosti jsem si oddechla, že vidím Jamieho. Nebála jsem se ho tolik jako ostatních mužů, i když vypadal stejně nebezpečně. Byl ještě mladý, snad dokonce mladší než já. A proč bych se měla bát někoho, koho jsem právě vyléčila?

„Doufám, že příliš nezatěžujete vaše rameno,“ řekla jsem hlasem nekompromisní vrchní sestry. Když budu působit autoritativně, snad mi dovolí odejít, usoudila jsem.

„Nemohla jsi to udělat lépe,“ připustil a masíroval si rameno zdravou rukou.

Měsíc vykoul mezi mraky a já spatřila velkou krvavou skvrnu na jeho košili. Krvácení z tepny, usoudila jsem, ale jak je možné, že se pořád drží na nohou?

„Vy jste zraněný!“ vykřikla jsem. „Otevřela se vám rána na rameni, nebo je to čerstvé? Sedněte si, ať se podívám!“ Dostrkala jsem ho k hromadě balvanů a rychle si zopakovala postup při ošetřování ran v terénu. Žádné nástroje a obvazy, jen to, co mám na sobě. Uchopila jsem zbytek svého živůtku, který jsem chtěla opět použít, abych zastavila krvácení.

„Ne, nevšímej si toho, děvče. To není moje krev. A není jí moc,“ dodal a strhl si krvavou látku z těla.

Polkla jsem a zalapala po dechu „Ach,“ hlesla jsem slabě.

„Dougal a ostatní čekají na cestě. Pojďme.“ Vzal mě za ruku a postrčil dopředu. Pokusila jsem se využít příležitost a vzepřela se.

„Ne! Nepůjdu s vámi.“

Zarazil se, překvapený mým odporem. „Ale ano, půjdeš.“ Nezdálo se, že je našťvaný mým odmítnutím. Naopak se tvářil pobaveně.

„A co když nepůjdu? Podříznete mi krk?“ pokračovala jsem. Zvažoval tu možnost a pak klidně odpověděl.

„Proč? Nevážíš moc. Když nepůjdeš sama, přehodím si tě přes rameno. Chceš, abych to zkusil?“ Udělal krok směrem ke mně a já spěšně ucouvla. Nepochybovala jsem o jeho slovech. Jistěže by to provedl bez ohledu na své zranění.

„Ne. To nemůžete. Poškodil byste si znovu rameno.“

Do tváře mu příliš nebylo vidět, ale ve světle měsíce se zaleskly jeho zuby v úšklebku.

„Aha, tak když nechceš, abych se znovu zranil, tak půjdeš sama?“ Než jsem stačila odpovědět, vzal mě opět za ruku a vyrazili jsme na cestu.

Jamie mě pevně držel a podpíral, když jsem klopýtla o kámen nebo o keř. On sám se pohyboval mrštně a jistě, jako by kráčel ve dne po vydlážděném chodníku. Měl chladné ruce a nebylo pochyb, že se za mnou celou dobu plížil ve tmě.

Ostatní muži čekali nedaleko odtud, jak bylo domluveno. Zjevně neutrpěli žádné ztráty a zranění a byli tam úplně všichni. Neohrabaně jsem se opět vyšplhala do koňského sedla. Hlavou jsem přitom narazila do zraněného ramene Jamieho a on bolestivě zasyčel.

Snažila jsem se zakrýt rozmrzelost nad tím, že jsem byla znovu lapena, a omlouvala se za svou nešikovnost.

„Rvete se, běháte po skalách a skrz křoví. Říkala jsem vám, abyste ramenem nehýbal. Teď už máte možná i natržený sval a zhmožděninu.“

Usmíval se mému hubování. „Neměl jsem na vybranou. Kdybych nehýbal ramenem, možná bych se už nepohnul vůbec. Můžu vyřídít rudokabátníka jednou rukou – nebo to byli dva,“ vychloubal se, „ale tři ne.“

„A kromě toho,“ dodal a přitáhl mě k sobě, „můžeš mně ramię znovu ovázat, až přijedeme na místo.“

„To je váš názor,“ řekla jsem odměřeně a odlepila se od jeho zakrvácené košile. Pobídl koně a vyrazili jsme na cestu. Muži byli ve výjimečně dobré náladě po vyhraném boji, smáli se a žertovali. Také já jsem byla pochválena za dobrou práci a na mou počest si dokonce někteří z nich připili.

I mně nabídli, abych se napila z kožené láhve, ale odmítla jsem. Chtěla jsem zůstat střízlivá a udržet se v sedle. Z hovoru mužů jsem vyrozuměla, že se střetli s malou skupinou anglických vojáků vyzbrojených mušketami a šavlemi.

Někdo podal čturu Jamiemu a já ucítila horkou, říznou vůni pálenky. Neměla jsem žízeň, ale vůně medu mi připomněla, že jsem celý den nic nejedla. Můj žaludek se hlasitě ozval.

„Hej, Jamie, chlapče! Máš hlad, co? Nebo s sebou vezeš nějaké dudy?“ zakřičel Rupert, jemuž nedošlo, že mi kručí v břiše.

„Mám takový hlad, že bych snědl i dudy,“ přiznal se Jamie. O chvíli později se ke mně znovu dostala láhev s pálenkou.

„Měla by sis trochu loknout,“ zašeptal mi Jamie do ucha. „Sice se toho nenajíš, ale aspoň na hlad zapomeneš.“

A také na spoustu jiných nepříjemných věcí, pomyslela jsem si, uchopila čturu a přihnula si.

Můj společník měl pravdu. Whisky mě zahřála a v žaludku se mi rozlilo příjemné teplo. Ujeli jsme bez nehody několik mil a střídavě si podávali otěže a láhev s alkoholem. Když jsme míjeli jakousi polorozbořenou chatrč, můj společník začal těžce dýchat. Oba jsme se v sedle zakymáceli a měli co dělat, abychom z koně nespadli. Zmocnil se mě zmatek. Bylo to snad tím, že byl opilý? „Zastavte! Pomoc!“ zakřičela jsem. „Je mu špatně! Neudrží se v sedle!“ Mně samotné se z koně slézt nechťelo, vzpomněla jsem si totiž, jak obtížně jsem na něj nasedala.

Muži se seskupili kolem a vzrušeně cosi mumlali. Jamie padal ze sedla hlavou dolů, ale naštěstí ho jeden z nich zachytil do náručí. Ostatní jezdci sesedli z koní a pomohli Jamieho položit na zem. Také já jsem se nešikovně hrabala ze sedla.

„Dýchá,“ řekl jeden z mužů.

„To nám opravdu pomůže,“ odsekla jsem a ve tmě horečně hmatala Jamieho pulz. Byl rychlý, ale docela silný. Položila jsem mu ruku na hrudník a přiložila ucho k ústům. Slyšela jsem pravidelné výdechy a nádechy a občasné zachrčení. Vstala jsem a narovнала se.

„Myslím, že jen omdlel,“ řekla jsem. „Podložte mu nohy sedlem, a jestli je tu nějaká voda, přineste ji.“ Byla jsem překvapená, jak ochotně mé příkazy splnili. Ten mladý muž byl pro ně zřejmě velmi důležitý. Zavzdychal a otevřel oči, v měsíčním světle nezvykle tmavé. V mdlém svitu vypadala jeho tvář nepřírozně bílá a kůže hladce vypnutá kolem čelistí a očních důlků.

„Jsem v pořádku,“ řekl, pokoušeje se posadit. „Jen se mi trochu motá hlava, to je všechno.“ Jemně jsem ho rukou postrčila, aby si opět lehl.

„Ležte,“ nařídila jsem. Provedla jsem rychlé ohledání, pak si klekla na kolena a otočila se k obrysu muže za mnou, jenž, soudě podle rozměrů, musel být Dougal.

„Střelné zranění znovu krvácí a ten hlupák má navíc bodnou ránu. Myslím, že to není nic vážného, ale ztratil dost krve. Košili má promáčenou skrz naskrz, ale nevím, jestli jenom vlastní krví. Potřebuje být v klidu a odpočívat. Měli bychom tu zůstat přinejmenším do rána.“ Muž nade mnou mávl zamítavě rukou.

„Ne. Musíme jet, než nás dostihne posádka. Musíme být stále ve střehu. Ještě je před námi dobrých patnáct mil cesty.“ Hlava nade mnou se zaklonila a zkoumala postavení hvězd na obloze.

„Pět hodin, nejméně, ale spíše sedm. Zůstaneme tu, dokud nezastavíš krvácení a neovážeš ránu. Ani o chvíli déle.“

Dala jsem se do práce, něco si pro sebe mumlala, zatímco Dougal mírně požádal okolostojící muže, aby drželi hlídku na cestě. Ti se znovu napili z láhve a tiše se domlouvali. Murtagh se nabídl, že mi pomůže, trhal látku na pruhy, nosil vodu a podpíral zraněného, abych ho mohla obvázat. Zakázala jsem Jamiemu se hýbat, ačkoli mě ujišťoval, že je v naprostém pořádku.

„Nejste v pořádku a není se co divit,“ odsekla jsem, potlačující vztek. „Který hlupák by se nechal pobodat a nenechal se ošetřit? Víte, jak silně jste krvácel? Máte štěstí, že jste naživu po všem tom střílení, bodání a jízdě na koni... Vy zatracený blázne.“

Pruhy látky mi klouzaly z rukou a unikaly jako ryby pod vodou. Přestože byla zima, po krku mi stékal pot. Konečně se mi podařilo svázat oba konce pevně na mladíkových zádech. Ten se však nečekaně pohnul a látka se znovu rozvázala. „Ležte, vy, vy zatracený spratku!“ zařvala jsem.

Rozhostilo se naprosté ticho. „Ježíš,“ hlesl obtloustlý Rupert. „Nikdy v životě jsem neslyšel ženskou takhle mluvit.“

„Pak jsi nikdy nepotkal moji tetu Grisel,“ řekl se smíchem jiný muž.

„Tvůj manžel by ti měl nařezat, ženská,“ ozval se káravý hlas za mnou. „Svatý Pavel říká: *At' žena mlčí a...*“

„Starejte se sám o sebe,“ odsekla jsem zpocená jako myš. „A svatý Pavel také.“ Utřela jsem si rukávem čelo. „Otočte ho na levý bok. A když se,“ obrátila jsem se ke zraněnému mladíkovi, „jen trochu pohnete, zatímco vás budu obvazovat, uškrtím vás.“

„Ach, ano,“ zašeptal poslušně.

Pevně jsem stáhla oba konce látky, ale ty se mi vysmekly z rukou.

„Proboha, zatraceně!“ vykřikla jsem a bouchla pěstí do země. Nastalo opět zděšené ticho. Já jsem zatím ve tmě šátrala po provizorním obvazu, naštvaná a zklamaná.

„Možná bychom ji mohli poslat ke Svaté Anně, Dougale,“ navrhl jeden z mužů hlídkujících na cestě. „Neslyšel jsem nikdy Jamieho zaklít od chvíle, kdy jsme opustili pobřeží. Čtyři měsíce v klášteře by jí jen prospěly. Ty si nikdy nebereš jméno Boží do úst nadarmo, že chlapče?“

„Neudělal bys to ani ty, kdyby ses za to musel kát. Tři hodiny jsem ležel na kamenné podlaze kaple, a ještě k tomu v únoru, a neměl na sobě nic než košili,“ ozval se můj pacient.

Muži se smáli a on pokračoval. „Samotné pokání trvalo dvě hodiny, ale další hodinu mi zabralo postavit se na nohy. Myslel jsem... že jsem přimrzl k podlaze, ale ukázalo se, že je to jen ztuhlost.“

Jamie se zjevně cítil lépe. Usmála jsem se, ale přísně nakazovala. „Buďte zticha, nebo vás plácnu.“ Ustrašeně se dotkl obvazu a pak mávl rukou.

„To je výhrůžka, nebo co?“ zeptal se přidrzle. „A já jsem se s tebou dělil o špiritus.“

Čtůra už zase kolovala mezi muži. Dougal si klekl vedle mě a podával ji mladíkovi. Sáhla jsem po ní s výrazem nelibosti.

„Alkohol už ne,“ řekla jsem. „Potřebuje čaj nebo přinejhorším vodu. Žádný alkohol.“

Dougal mi vzal láhev z ruky, nedbal na mé protesty a nalil mladíkovi do úst pořádný doušek tekutiny. Ten se rozkašlal a chvíli lapal po dechu, ale pak požádal o další přísun.

„Dost!“ Natáhla jsem se po láhvi. „Chcete ho tak opít, že se nepostaví na nohy?“

Dougal mě hrubě odstrčil stranou.

„To je ale potvora, že?“ řekl Jamie pobaveně.

„Drž se své práce, ženská,“ poručil Dougal. „Musíme odjet ještě dnes v noci a on se potřebuje posilnit na cestu.“

Když byl obvaz upevněn, mladík se pokusil posadit. Opřela jsem mu koleno o hrudník, abych ho udržela vleže. „Nesmíte se hýbat,“ řekla jsem zuřivě. Chytla jsem Dougala za kilt a šklubla jím tak, že padl na kolena vedle mě.

„Podívejte se sem,“ nařídila jsem rázným hlasem armádní zdravotní sestry. Strčila jsem mu do ruky použité kusy látky.

Upustil je s výrazem odporu na zem. „Má hlubokou bodnou ránu v trapézovém svalu.“

„Bajonet,“ pospíšil si Jamie s vysvětlením.

„Bajonet!“ vykřikla jsem. „A proč jste mi to neřekl?“

Zavrtěl zkroušeně hlavou. „Cítil jsem, že mi vnikl do těla, ale nevěděl jsem, že je to tak zlé. Ani to moc nebolelo.“

„A teď to bolí?“

„Ano,“ řekl úsečně.

„Dobrá,“ prohlásila jsem rezolutně. „Zasloužíte si to. Možná vás to odnaučí courat se po venkově, unášet mladé dívky a zabíjet lidi a...“ Měla jsem slzy na krajíčku a připadala jsem si směšně.

Dougal byl během našeho rozhovoru stále netrpělivější.

„Dobrá, udržíš se na koni, Jamie?“

„Nemůže nikam jet!“ namítla jsem rozhořčeně. „Měl by být v nemocnici! Určitě nemůže –“

Moje námitky jako obvykle nikdo neposlouchal.

„Můžeš jet na koni?“ opakoval Dougal.

„Jo. Když na mně ta holka přestane klečet a dáte mi čistou košili.“